

II. Drätselkammaren.

Enär de förnämsta af Drätselkammaren handlagda ärenden redan under föregående afdelning blifvit anförda, upptagas här endast följande:

a) Ärenden beträffande förvaltningen af stadens fasta gods.

Försäljning af
tomter.

Dels på grund af särskilda utaf Stadsfullmäktige gifna, i det föregående redan berörda bemyndiganden, dels i stöd af Drätselkammaren jemlikt dess reglemente tillkommande befogenhet att genom offentlig auktion försälja staden tillhöriga odisponerade tomter, försälde Drätselkammaren under året nedanupptagna bostads- och magasin stomter, å hvilka, sedan för desamma fastställda löseskillingar antingen kontant erlagts eller gäldats genom utfärdande af i tomten in-tecknade eller med borgen försedda skuldförbindelser, salubref af Kammaren å stadens vägnar utfärdades:

Qvart. N:o	Tomt N:o	Gata	Köpare	Tomtens areal m ²	Enhets- pris Fmk.	Köpeskil- lingens belopp Fmk.	Köpeskil- lingens belopp Fmk.
121	1	Ärtholms-	Arkitekten J. Stenbäck	1,036,058	17 80	18,450	—
154	28	Malm-	Muraren Axel Sivén och timmerman- nen K. A. Karlsson	1,618,520	23 04	37,300	—
136	6	Fabriks-	Direktorn F. H. Paersch	2,217,255	18 —	39,910	05
288	3	Gökensgränd-	Arbetarebostadsaktiebolaget „Onnela“	2,083,200	12 —	25,028	40
121	11	Ärtholms-	Arbetarebostadsaktiebolaget „Toivo“	1,029,000	15 —	15,435	—
122	13	D:o	Desamma	1,029,000	13 —	13,337	—
136	4	Fabriks-	Byggmästaren J. Ahde	2,066,100	15 —	30,991	50
149	7	Köpmans-	Stabskapten Hj. Bonsdorff	1,336,600	20 —	26,732	—
122	7	Ärtholms-	Fiskaren J. Sundström	1,132,600	13 50	15,290	10
134	5	Peters-	Professor E. R. Neovius	2,463,000	24 —	59,112	—
134	8	Fabriks-	Osakeyhtiö „Tupa“	2,154,351	17 —	36,623	97
126	11	D:o	Aktiebolaget „Fridhem“	1,797,300	19 —	34,186	70
134	12	D:o	Bostadsaktiebolaget Hällebo	2,172,600	22 —	47,800	—
154	28	Malm-	Työväen rakennus ja asunto osake- yhtiö	1,618,520	22 98	37,300	—

127	3	Fabriks-	Kakelugnsmakaren W. Kolin	1,758,670	35	—	61,553	35
134	3	Peters-	Förgyllaren B. Kahlroth	2,177,200	18	—	39,189	60
295	5	Sörnäs Strandväg	Expeditionen Hj. W. Lindeberg . . .	748,800	20	07	15,030	—
138	3	Kanalkajen	Firman G. F. Stockman	419,050	16	—	6,704	80
148	19	Lots-	Jernvägstjenstemannen O. M. Mas-					
			sinen	1,216,000	17	—	20,672	—
148	7	D:o	Sakföraren Axel Alander	1,216,000	19	—	23,104	—
147	5	D:o	Vice Häradshöfding Emil Wallin . .	1,444,000	17	—	24,548	—
149	13	Köpman-	Byggnadsaktiebolaget „Tuki“	1,387,850	17	—	23,593	45
295	3	Neckens gränd	Byggnadsaktiebolaget „Kanerva“ . .	1,188,320	5	—	5,941	60

I stöd af Stadsfullmäktiges dels under året dels tidigare fattade beslut afslutade Drätselkammaren legoafstal beträffande staden tillhörig jord uti följande fall: Utarrenderade lägenheter.

N:o å kartan	Lägenhetens namn	Areal m ²	Arrendatorns namn	Arrendeti- dens utgång	Grundränta	Årlig penning- avgäld Fmg.
37	Berghäll:					
	bostadstomt N:o 35 vid 2:dra linien	1,734,600	Aktiebolaget „Eläköön“ ¹⁾	1929 okt. 31	—	321 —
	bostadstomt N:o 35 vid 3:dje linien	1,104,000	Byggmästaren J. G. Rosenberg ²⁾	1929 „ 31	—	441 —
	bostadstomt N:o 36 vid 3:dje linien	1,722,600	Aktiebolaget „Eläköön“ ³⁾	1929 „ 31	—	396 —
	bostadstomt N:o 19 vid 4:de linien	1,633,000	Aktiebolaget „Tapiola“ ⁴⁾	1929 „ 31	—	440 —
	bostadstomt N:o 26 vid 4:de linien	1,382,792	Byggmästaren J. E. Walli ⁵⁾	1930 dec. 31	—	657 —
	bostadstomt N:o 28 vid 4:de linien	1,381,792	Arbetsbostadsaktiebolaget „Toi- vola“ ⁶⁾	1930 „ 31	—	691 —
	bostadstomt N:o 14 vid Castrengat.	1,517,000	Byggmästaren J. E. Walli ⁷⁾	1930 „ 31	—	673 —
	bostadstomt N:o 3 vid Helsingegat.	—	Föreningen „Eget hem för Sör- näs folkbarträdgård“ ⁸⁾	—	—	Arrende- fritt.

¹⁾ Drks prot. den 11 okt. § 16. — ²⁾ D:o d:o den 25 okt. § 30. — ³⁾ D:o d:o den 11 okt. § 16. — ⁴⁾ D:o d:o den 11 okt. § 22. — ⁵⁾ D:o d:o den 13 dec. § 18. — ⁶⁾ D:o d:o den 13 dec. § 19. — ⁷⁾ D:o d:o den 13 dec. § 18. — ⁸⁾ D:o d:o den 4 okt. § 18.

37	<i>Berghäll:</i>						
	bostadstomt N:o 5 vid Helsingegat.	—	Föreningen „Eget hem för Sör- näs folkbarträdgård“ ¹⁾	—	—	Arrende fritt.	
	bostadstomt N:o 1 vid Wallinsgränd	1,209,000	Byggmästaren M. Sundqvist ²⁾ . .	1929 okt. 31	—	650	—
111	<i>Flisgrundet</i> , holmen	—	Aktiebolaget Strix ³⁾	1904 maj 31	—	150	—
—	<i>Gammelstads kvar- nen</i>	—	Mjölaren K. Skogster ⁴⁾	1905 dec. 31	—	3,500	—
—	<i>Mejlans:</i>						
	villalotten N:o 24	13,840	Urmakaren J. Herlin ⁵⁾	1930 dec. 31	—	102	—
	„ N:o 25	14,560	Fabrikanten A. Nyman ⁵⁾	1930 dec. 31	—	80	—
	„ N:o 26	17,280	Densamme ⁵⁾	1930 dec. 31	—	80	—
56	<i>Rosavilla</i> , stommen	—	Spårvägs- och Omnibus-Aktiebo- laget ⁶⁾	För all framt.	—	750	—
	„ ett område	—	Statsrådet E. Qvist ⁷⁾	3 mån. upps.	—	250	—
	„ tomtplats	—	Timmermannen J. Eriksson ⁷⁾ . .	D:o d:o	—	600	—
21	<i>Sörnäs</i> , upplagsplat- platserna N:ris 5 och 6	—	Handelsfirman „The Finland Wood Company“ ⁸⁾	1901 dec. 31	—	600	—

Förlängning af arrenden. På tidigare framhållna skäl⁹⁾ beviljades förlängd arrenderätt för följande lägenheter:

Lägenhetens namn	Arrendator	Arrendetiden		Arrende- afgåfd Smf.	Grundränta hl.
		Från	Till		
<i>Arkadia</i>	Possessionaten C. E. Pehrman ¹⁰⁾	1901 jan. 1	6 mån. upps.	800	6,859
<i>Blekkholmsgrundet</i>	Nyländska Jaktklubben ¹¹⁾ . .	1916 „ 1	1930 dec. 31	100	0,020
<i>Brunnsparcken</i> , villalot- ten N:o 1 i västra om- rådet	Sjökaptenen O. Qvickström ¹²⁾	1901 juni 30	1925 maj 31	459	—
D:o d:o N:o 1 a i d:o	Sjökaptenen A. Hinnen- berg ¹³⁾	1902 maj 31	1926 juni 30	166 38	—

¹⁾ Drks prot. den 4 okt. § 18. — ²⁾ D:o d:o den 25 okt. § 32. — ³⁾ D:o d:o den 11 okt. § 21. — ⁴⁾ D:o d:o den 13 dec. § 20. — ⁵⁾ D:o d:o den 11 okt. § 14. — ⁶⁾ D:o d:o den 18 jan. § 19. — ⁷⁾ D:o d:o den 11 okt. § 17. — ⁸⁾ D:o d:o den 7 juni § 17. — ⁹⁾ Se pg. 13—14. — ¹⁰⁾ Drks prot. den 1 nov. § 5. — ¹¹⁾ D:o d:o den 18 jan. § 20. — ¹²⁾ D:o d:o den 11 okt. § 18. — ¹³⁾ D:o den 25 okt. § 33.

<i>Humleberg</i> , villalotten N:o 20	Arkitekten J. Ahrenberg ¹⁾ .	{ 1920 jan. 1 1929 dec. 31	286 25	—
		{ 1930 " 1 1939 " 31	343 50	—
<i>D:o d:o</i> N:o 21	Affärsmannen A. Nissin ²⁾ .	{ 1920 " 1 1929 " 31	281 25	—
		{ 1930 " 1 1939 " 31	337 50	—
<i>D:o d:o</i> N:o 23	Restauratör J. Wolontis ³⁾ .	{ 1903 " 1 1922 " 31	316 50	—
		{ 1923 " 1 1932 " 31	375 —	—
<i>Kinnekuila</i> 56 a	Grosshandl. C. O. Lindström ⁴⁾ .	{ 1903 " 1 1912 " 31	218 75	—
		{ 1913 " 1 1922 " 31	262 50	—
<i>Malm</i> N:o 43	Rusthållaren S. Konkolas arfv. ⁵⁾	6 mån. upps.	100	—
<i>Mejlans</i> , villalott. N:o 1	Öfverkamreraren C. Ignatius ⁶⁾	1903 jan. 1 1922 dec. 31	125	— 1,481
<i>D:o d:o</i> N:o 6	Handlanden C. Causé ⁷⁾ .	{ 1915 " 1 1924 " 31	281 25	—
		{ 1925 " 1 1934 " 31	337 50	—
<i>D:o d:o</i> N:o 7	Handlanden I. Nyman ⁸⁾ .	{ 1915 " 1 1924 " 31	287 50	—
		{ 1925 " 1 1934 " 31	345 —	—
<i>D:o d:o</i> N:o 9	Handlanden Ernst Bruno ⁹⁾ .	{ 1925 " 1 1934 " 31	125 —	—
		{ 1935 " 1 1944 " 31	150 —	—
<i>D:o d:o</i> N:o 13	Kassören A. Schildt ¹⁰⁾ . . .	{ 1923 " 1 1932 " 31	185 20	—
		{ 1933 " 1 1942 " 31	220 30	—
<i>Tallbacka</i> 57 c	Medicinlicent. E. W. Lybeck ¹¹⁾	För att framdeles inlösas	202	— 1,425

Legoaftal af mera tillfälliga natur angående staden tillhöriga mindre, ^{Tillfälliga lego-}
dels för odling, dels till upplag m. m. lämpliga platser träffades dessutom ^{aftal}
af Drätselkammaren på kortare tid uti följande fall:

Arrendeplats	Arrendatorns namn	Arrende- tidens ut- gång	Arrende- afgåld <i>Fr.</i>	Anm.
<i>Broholmen</i> i Gammelsta- den, en del af	Färgarmästaren W. E. Lindström ¹²⁾	1902 mars 13	400	per år
<i>Dockstorget</i> , upplagsplats	Handlande F. F. Strömberg ¹³⁾ .	2 mån. upps.	25	per månad
<i>Fjälldal</i> , d:o	H. fors Apotekares drognederlag ¹⁴⁾	3 " "	80	per år
<i>D:o</i> , salustånd	Arbetarehustrun A. Nyholm ¹⁵⁾ .	tillsvidare	10	"

¹⁾ Drks prot. den 15 nov. § 21. — ²⁾ D:o d:o den 25 okt. § 28. — ³⁾ D:o d:o den 11
jan. § 18. — ⁴⁾ D:o d:o den 11 jan. § 16. — ⁵⁾ D:o d:o den 1 nov. § 14. — ⁶⁾ D:o d:o den
11 okt. § 19. — ⁷⁾ D:o d:o den 11 jan. § 17. — ⁸⁾ D:o d:o den 11 jan. § 15. — ⁹⁾ D:o d:o
den 25 okt. § 29. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 11 okt. § 12. — ¹¹⁾ D:o d:o den 8 nov. § 24. — ¹²⁾
D:o d:o den 25 maj § 23. — ¹³⁾ D:o d:o den 1 nov. § 6. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 15 mars § 9. —
¹⁵⁾ D:o d:o den 26 april § 6.

<i>Fjälldal</i> , tomplats A.	K. K. Sylvander ¹⁾	1901 juni 1	4,893,62	per år
<i>Gammelstaden</i> , mjödkiosk	Aktiebolaget Norra Bryggeriet ²⁾	tillsvidare	25	"
<i>D:o</i> salustånd	Arbetsarehustrun A. A. Hannu- kainen ³⁾	d:o	15	"
<i>Gräsviken</i> , upplagsplatser- na A., B. och C.	Finska Täljstens aktiebolaget ⁴⁾	2 mån. upps.	810	"
<i>Hafshammen</i> , fiskeriköket	Enkan M. Lindström ⁵⁾	tillsvidare	60	"
<i>Hesperia park:</i>				
tält för panorama etc.	Fru K. Björkdal ⁶⁾	1890 juni 15	5	per vecka
tält för bilder	Panoramaförevisaren H. Hansen ⁷⁾	tvende sönd.	5	i ett för allt
tält för mek. skjutbana	Kolportören J. W. Grönroos ⁸⁾	tillsvidare	10	per vecka
karusellplats	Karusellegaren K. Billing ⁹⁾	d:o	10	"
plats för nationaldanser	Zigenaren Karlo Taikem ¹⁰⁾	d:o	15	"
salustånd invid	Jungfru H. Leinonen ¹¹⁾	d:o	15	per år
<i>Humbleberg</i> , d:o	Spårvägskusken G. Nurmi ¹²⁾	d:o	15	"
<i>Janssonska odlingarna:</i>				
odlade ägor	Panmakareenkan W. Andersson ¹³⁾	1900 dec. 31	300	"
stenbrott	Stenarbetaren H. Eskolin ¹⁴⁾	2 mån. upps.	24	"
<i>Lappviksgtn</i> , stånd för grafkransar	Trädgårdsarbetaren Hj. E. A. Ek- holm ¹⁵⁾	tillsvidare	25	"
<i>Majstad:</i>				
tomt N:o 7 i 3:dje qvart	Byggmästaren Anders v. Bell ¹⁶⁾	d:o	25	"
" " 4 i 3:dje "	Skomakaren K. E. Nordberg ¹⁷⁾	d:o	25	"
" " 6 i 11:te "	Målaren J. A. Hagman ¹⁸⁾	d:o	15	"
<i>Malm</i> , svingård	Banmästaren G. Ström m. fl. ¹⁹⁾	6 mån. upps.	15	"
<i>Quarteret N:o 134:</i>				
upplagsplats	Bankdirektör C. Cronstedt m. fl. ²⁰⁾	2 " "	25	"
d:o	Aktiebolaget Tupa ²¹⁾	2 " "	20	"
<i>Quarteret N:o 180</i> , stenbrott	Stenhuggaren A. W. Kalenius ²²⁾	2 " "	20	"
<i>Rosavilla</i> , salustånd	Spårvägskusken G. Nurmi ²³⁾	tillsvidare	15	"
<i>Röddäld</i> , lägenhet 74	Trädgårdsmästaren F. Sundsten ²⁴⁾	1901 juli 1	400	"

¹⁾ Drks prot. den 17 maj § 33. — ²⁾ D:o d:o den 22 mars § 4. — ³⁾ D:o d:o den 6 dec. § 12. — ⁴⁾ D:o d:o den 11 okt. § 2. — ⁵⁾ D:o d:o den 26 april § 2. — ⁶⁾ D:o d:o den 22 mars § 1. — ⁷⁾ D:o d:o den 22 mars § 2. — ⁸⁾ D:o d:o den 7 juni § 2. — ⁹⁾ D:o d:o den 23 aug. § 2. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 22 nov. § 4. — ¹¹⁾ D:o d:o den 2 aug. § 5. — ¹²⁾ D:o d:o den 27 dec. § 9. — ¹³⁾ D:o d:o den 19 april § 30. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 13 dec. § 3. — ¹⁵⁾ D:o d:o den 11 okt. § 5. — ¹⁶⁾ D:o d:o den 26 juli § 16. — ¹⁷⁾ D:o d:o den 26 juli § 17. — ¹⁸⁾ D:o d:o den 1 nov. § 29. — ¹⁹⁾ D:o d:o den 18 okt. § 4. — ²⁰⁾ D:o d:o den 26 april § 1. — ²¹⁾ D:o d:o den 6 dec. § 9. — ²²⁾ D:o d:o den 20 sept. § 10. — ²³⁾ D:o d:o den 27 dec. § 9. — ²⁴⁾ D:o d:o den 20 dec. § 2.

<i>Skatudden</i> , upplagsplats	Firman Chr. Jacobsen & Söner ¹⁾	6 mån. upps.	106,50	per år
<i>D:o</i> d:o	Densamme ²⁾	6 " "	175	"
<i>D:o</i> d:o	Finska Ångfartygs Aktibolaget ³⁾	6 " "	400	"
<i>D:o</i> d:o	Ingeniör Hj. Londén ⁴⁾	6 " "	420	"
<i>Surutoin</i> , åker	Hyrkusken A. Berndtson ⁵⁾	1900 dec. 31	150	"
<i>Sörnäs</i> , upplagsplats	Sörnäs brädgårds- och hamnarbetareförening ⁶⁾	2 mån. upps.	80	"
<i>Vestra Chausséen</i> , salustånd vid	Ogifta Angelina Rutanen ⁷⁾	tillsvidare	10	"
<i>D:o</i> d:o	Spårväggskuskhustr. S. K. Nurmi ⁸⁾	d:o	15	"
<i>Ås</i> , salustånd	Henrika Johansson ⁹⁾	d:o	12	"
<i>D:o</i> d:o	K. E. Pehrson ¹⁰⁾	d:o	12	"
<i>Östra Chausséen</i> , salustånd vid	Arbetarehustrun M. Glad ¹¹⁾	d:o	15	"
<i>D:o</i> d:o	Ogifta A. M. Lampén ¹²⁾	d:o	10	"

Under året beviljade Drätselkammaren 18 sökande ¹³⁾, förnämligast mindre bemedlade personer, rätt att å särskilda ställen af stadens afhysta marker och parkanläggningar afgiftsfritt hålla mindre skjul, vagnar och bord för försäljning af kaffe, läskdrycker, bröd, frukt, karameller m. m.

Beviljande af afgiftsfria platser för salustånd, vagnar och bord.

Rättigheten att uppbära afgifter för begagnande af stadens mulbetesmark ¹⁴⁾ uppläts af Drätselkammaren mot ersättning af inalles 135 mark samt rättigheten att afberga vassan ¹⁵⁾ ikring stadens holmar sammanlagdt 20 mark.

Utlogning af mulbetesmark och rätt till afbergning af gräsväxt och vassa.

Afbergningen af gräsväxten å särskilda odisponerade områden öfverlemnades åt brandkåren.

Arrendefritt beviljade ¹⁶⁾ Drätselkammaren åt *Föreningen för Helsingfors Arbetshem och Nattherberge* på derom af föreningens styrelse gjord

Vedgård invid Fabriksparken.

¹⁾ Drks prot. den 31 maj § 6. — ²⁾ D:o d:o den 31 maj § 7. — ³⁾ D:o d:o den 25 okt. § 26. — ⁴⁾ D:o d:o den 1 nov. § 13. — ⁵⁾ D:o d:o den 23 mars § 3. — ⁶⁾ D:o d:o den 20 sept. § 7. — ⁷⁾ D:o d:o den 3 maj § 3. — ⁸⁾ D:o d:o den 14 juni § 5. — ⁹⁾ D:o d:o den 4 jan. § 19. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 4 jan. § 19. — ¹¹⁾ D:o d:o den 6 sept. § 4. — ¹²⁾ D:o d:o den 20 dec. § 5. — ¹³⁾ Drks prot. den 8 mars § 3, den 15 mars § 11, den 29 mars § 6, den 5 april §§ 1, 2, den 19 april §§ 17, 36, 37, den 26 april § 4, den 10 maj §§ 5, 7, den 17 maj § 29, den 31 maj § 34, den 7 juni § 6, den 21 juni §§ 3, 4 och den 26 juli § 1. — ¹⁴⁾ D:o d:o den 19 april § 7, den 3 maj § 4 och den 25 maj § 10. — ¹⁵⁾ D:o d:o den 28 juni § 8 och den 5 juli § 6. — ¹⁶⁾ D:o d:o den 21 juni § 24.

anhållan om rätt att under ytterligare ett års tid, räknadt från den 1 juni, uppå derom tidigare bestämda vilkor¹⁾) disponera den åt föreningen till föreningen till vedgård upplåtna platsen invid Fabriksparken.

Örverlåtelse af
arrenderätt.

Till följd af gjorda ansökningar och företedd utredning om åtkomsten godkände Drätselkammaren de arrendeöfverlåtelser, genom hvilka nednämnda personer för återstoden af förut bestämd legotid förvärfvat sig besittningsrätten till följande utom den egentliga staden belägna lägenheter:

N:o	Lägenhetens namn	Den nye innehafvaren
37	<i>Berghäll:</i>	
	Andra linien tomt N:o 4 . . .	Handlandeustrun W. L. L. Mandellöf ²⁾
	Tredje „ „ N:o 1 . . .	Gårdsegaren R. A. Olsson ³⁾
	„ „ „ N:o 14 . . .	Gröken Hilma Maria Juntunen ⁴⁾
	„ „ „ N:o 18 .	Inspektoren L. J. Larsson ⁵⁾
	„ „ „ N:o 21 . . .	Gårdsegaren E. G. Eriksson Hjerpe ⁶⁾
	„ „ „ N:o 25 . . .	Enkefru Lovisa Nathus ⁷⁾
	„ „ „ N:o 29 . . .	Gårdsegaren G. Gustafsson ⁸⁾
	„ „ „ N:o 33 . . .	Målaren Axel Tanner ⁹⁾
	Fjerde „ „ N:o 2 .	Handlanden F. Stockmann ¹⁰⁾
	„ „ „ N:o 8 . . .	Handlanden Johan Pelin ¹¹⁾
„ „ „ N:o 22 . . .	Landbrukaren B. Löfbacka ¹²⁾	
111	<i>Brunnsparken, vestra området</i>	
	lott N:o 1	Sjukaptenen O. F. Wickström ¹³⁾
	<i>Flisholmen</i>	Fabriksaktiebolaget Strix ¹⁴⁾
	<i>Hermanstad:</i>	
	tomt N:ris 1 & 8 i 1:sta kvarteret	Handlanden Efraim Lehtonen ¹⁵⁾
	„ N:o 2 i 2:dra „	Fabriksarbetaren G. A. Lönnbäck ¹⁶⁾
	„ N:o 9 i „ „	Gårdsegaren K. E. Tammelin ¹⁷⁾
„ N:o 8 i 3:dje „	Hyrkusken K. V. Ståhlberg ¹⁸⁾	
„ N:o 4 i 8:de „	Aktiebolaget Folkhemmet ¹⁹⁾	
„ N:o 2 i 9:de „	Aktiebolaget Finska Jernsängsfabriket ²⁰⁾	

1) Se 1893 års berättelse pg. 114. — 2) Drks prot. den 18 jan. § 9. — 3) D:o d:o den 6 dec. § 26. — 4) D:o d:o den 17 maj § 9. — 5) D:o d:o den 30 aug. § 1. — 6) D:o d:o den 5 juli § 17. — 7) D:o d:o den 21 juni § 23. — 8) D:o d:o den 1 nov. § 22. — 9) D:o d:o den 29 mars § 20. — 10) D:o d:o den 10 maj § 3. — 11) D:o d:o den 21 juni § 5. — 12) D:o d:o den 11 okt. § 6. — 13) D:o d:o den 19 april § 14. — 14) D:o d:o den 20 sept. § 6. — 15) D:o d:o den 26 juli § 15. — 16) D:o d:o den 29 nov. § 32. — 17) D:o d:o den 13 sept. § 12. — 18) D:o d:o den 22 nov. § 37. — 19) D:o d:o den 5 april § 25. — 20) D:o d:o den 13 sept. § 18.

	<i>Hermanstad:</i>	
	tomt N:o 1 i 11:te kvartetet	Trädgårdsmästaren O. Laine ¹⁾
	„ N:o 13 i 11:te „	Muraren K. G. Forsgren ²⁾
	„ N:o 3 i 15:de „	Timmermannen R. W. Mickelsson ³⁾
	„ N:o 1 i 17:de „	Kontoristen A. B. Andström ⁴⁾
	„ N:o 3 i 19:de „	Arbetaren Matts Santala ⁵⁾
54 & 55	<i>Humleberg:</i>	
	villalotten N:o 2	Aktiebol. Spennerts Sadel- och Åkdonsfabrik ⁶⁾
	„ N:o 3	Arkitekten J. Ahrenberg ⁷⁾
	„ N:o 16	Fabrikanten C. E. Lindgren ⁸⁾
	„ N:o 21	Affärsmannen Alex. Nissin ⁹⁾
23	<i>Hörneberg:</i>	
	villalotten N:o 1 vid Sibylle-	
	gatan	Fröken Olga Fransiska Furuhjelm ¹⁰⁾
	„ N:o 3 d:o	Konstförfvanten A. Hjelm ¹¹⁾
	„ N:o 4 d:o	Työväen Asunto Osakeyhtiö Turva ¹²⁾
57 b.	<i>Kammio</i> , lägenhoten	Medic. licent. E. W. Lybeck ¹³⁾
	<i>Majstad:</i>	
	tomt N:o 7 i 5:te kvarteret .	Handl. K. A. Öhman ¹⁴⁾
	„ N:o 6 i 9:de „ . . .	Enkefru N. Mattsson ¹⁵⁾
	„ N:o 7 i 9:de „ . . .	Timmermannen A. Forsberg ¹⁶⁾
	„ N:o 6 i 13:de „ . . .	Porslinsarbetaren Ivar Ranta ¹⁷⁾
	„ N:o 2 i Strandkvarteret .	Formannen F. V. Tuominen ¹⁸⁾
43 c.	<i>Malm</i> , villalott	Handl. K. G. Forsström ¹⁹⁾
	<i>Mejlans</i> , villalott N:o 12	Handl. Emil Lesch ²⁰⁾
67	<i>Sandudd</i> , fabriksomt N:o 2	Sandudds Tapetfabriks Aktiebolag ²¹⁾
96	<i>Sumparn</i> , holme	Handl. A. Pihlgren ²²⁾
25	<i>Surutoin</i> , tomt litt. C.	Sörnäisten Työväen yhdistys ²³⁾
87	<i>Tjärholmen</i> , lotterna a. et b. . .	Firman Lars Krogius & C:o ²⁴⁾
16	<i>Ås</i> , fabriksomt N:o II	Handl. Martin Lignell ²⁵⁾
	„ tomt N:o 16	Gårdsegaren P. G. Renfors ²⁶⁾

1) Drks prot. den 15 nov. § 31. — 2) D:o d:o den 6 dec. § 31. — 3) D:o d:o den 28 juni § 25. — 4) D:o d:o den 5 juli § 22. — 5) D:o d:o den 2 aug. § 16. — 6) D:o d:o den 3 maj § 18. — 7) D:o d:o den 14 juni § 18. — 8) D:o d:o den 11 okt. § 27. — 9) D:o d:o den 5 juli § 19. — 10) D:o d:o den 12 juli § 4. — 11) D:o d:o den 11 okt. § 7. — 12) D:o d:o den 14 juni § 9. — 13) D:o d:o den 11 okt. § 47. — 14) D:o d:o den 9 aug. § 20. — 15) D:o d:o den 15 nov. § 32. — 16) D:o d:o den 1 febr. § 18. — 17) D:o d:o den 19 juli § 10. — 18) D:o d:o den 19 juli § 9. — 19) D:o den 13 dec. § 34. — 20) D:o d:o den 21 juni § 11. — 21) D:o d:o den 20 dec. § 30. — 22) D:o d:o den 29 mars § 21. — 23) D:o d:o den 7 juni § 24. — 24) D:o d:o den 8 febr. § 10. — 25) D:o d:o den 3 maj § 17. — 26) D:o d:o den 20 dec. § 17.

Afslutande af
nya kontrakt
med arrendato-
rerna i Herman-
stad och Maj-
stad.

På grund af Stadsfullmäktiges beslut ¹⁾ af den 22 April 1897 afslutade ²⁾ Drätselkammaren nya arrendekontrakt angående följande bostadstomter i förstäderna Hermanstad och Majstad, nämligen N:o 4 i 1:sta kvarteret, N:o 10 i 2:dra kvarteret, N:ris 3 och 10 i 3:dje kvarteret, N:o 6 i 4:de kvarteret, N:ris 2 och 5 i 6:te kvarteret, N:o 3 i 8:de kvarteret, N:o 1 i 9:e kvarteret, N:ris 1 och 12 i 11:te kvarteret, N:o 2 i 16:de kvarteret och N:o 1 i 17:de kvarteret af Hermanstad samt N:o 4 i Strandkvarteret af Majstad.

Beviljande af
friare disposi-
tionsrätt.

Med föranledande af särskilda arrendatorers ansökningar om erhållande af den för in-tecknings vinnande i byggnaderna å deras arrendemark enligt lag erforderliga rättigheten att utan stadens hörande till annan person öfverlåta sin arrenderätt, beviljade Drätselkammaren jemlikt Stadsfullmäktiges den 26 April och 3 September 1882 Kammaren gifna bemyndigande att afgöra sådana ärenden, dylik friare dispositionsrätt för följande utom staden belägna arrendelägenheter:

Berghäll, tomten N:o 24 vid 4:de linien ³⁾).

Blekholmsgrundet ⁴⁾).

Hörneberg, tomt N:o 4 vid Sibyllegatan ⁵⁾).

” ” N:o 6 ” ” ⁶⁾).

Mejlans, villalotten N:o 26 ⁷⁾).

” litt.: A. Tilkka äng ⁸⁾).

Tallbacka, lägenheten N:o 57 c. ⁹⁾).

Sörnäs strandväg, tomterna N:ris 4 et 6 vid ¹⁰⁾).

Ås, fabriktomt N:o II ¹¹⁾).

I stället för att de från dessa lägenheter utgående arrendeafgifterna varit säkerställda genom borgesförbindelser, blefvo nu på öfligt sätt vid den friare dispositionsrättens beviljande lägenheterna först in-tecknade staden till säkerhet för arrendeafgifternas utgående.

Uthyrning af
Narinkbodas
och diskas.

Sedan Byggnadskontoret hos Kammaren anmält att 6 stycken nya salubodar, betecknade med N:ris 25—30, blifvit uppställda å Narinken och voro till utarrendering disponibla, beslöt ¹²⁾ Drätselkammaren omedelbart uthyra desamma till personer, som tidigare härom ansökt och bestämde

¹⁾ Se 1897 års berättelse pg. 22. — ²⁾ Drks prot. den 9 aug., den 18 okt. § 24 och den 20 dec. — ³⁾ D:o d:o den 18 jan. § 1. — ⁴⁾ D:o d:o den 7 juni § 1. — ⁵⁾ D:o d:o den 2 aug. § 10. — ⁶⁾ D:o d:o den 2 aug. § 11. — ⁷⁾ D:o d:o den 1 nov. § 2. — ⁸⁾ D:o d:o den 15 febr. § 4. — ⁹⁾ D:o d:o den 29 nov. § 26. — ¹⁰⁾ D:o d:o den 5 juli § 15. — ¹¹⁾ D:o d:o den 3 maj § 17. — ¹²⁾ D:o d:o den 5 april § 20.

Kammaren hyresbeloppen för enhvar af diskarna N:ris 25 och 26 per år till 26 mark, för diskarna N:ris 27 och 28 till 28 mark och för diskarna N:ris 29 och 30 till 30 mark. För öfrigt fingo bodar och diskar mot tidigare bestämd lega af förre innehafvarene eller af dem, åt hvilka de med Kammarens begifvande öfverlätit några af desamma, mot tidigare bestämd lega bibehållas. Endast för diskarna N:ris 1, 2 och 24, hvilka genom de nya diskarnas tillkomst kommit i ett något oförmånligare läge, nedsattes ¹⁾ årshyran till 24 mark.

Stadens äldre simhus vid Aspnäs, Brobergskajen, Gräsviken och Humleviken samt vid Munkholmsundet upplätos ²⁾ af Drättselkammaren för sommaren 1900 mot resp, 70, 301, 802, 175 och 50 marks ersättning till stadskassan åt gjutarehustrun Johanna Lukander, ogifta Sofia Lukander, kontoristen A. Tötterman, verkmästarehustrun A. Arlin och enkan Lovisa Fredriksson med skyldighet för entreprenörerne att emot en bestämd afgift af högst 5 penni för enhvar simmare hålla simhusen tillgängliga för allmänheten samt att elever vid stadens folkskolor finge gratis under en timmes tid på förmiddagen och en timme på eftermiddagen begagna simhusen; och ålåg det entreprenörerne tillse att ordning, skick och renlighet blefve iakttagna i simhusen.

Uthyrning af stadens simhus.

Sedan Drättselkammaren genom skild kungörelse uppmanat hugade arrendatorer till det nyuppförda simhuset vid stranden af fabrikskvartaret N:o 181 att till Kammaren inkomma med förseglade anbud, hade tvenne sådana anbud inlemnats och blef det af Helsingfors Simsällskap af Kammaren antaget ³⁾. Anbudet gälde endast sommaren 1900 och förbandt sig Simsällskapet utom annat rörande simhusets hållande i godt och anmärkningsfritt stånd, att ombesörja kostnadsfri simning och simundervisning under sakkunnig ledning för folkskole- och elementarskoleelever under tre timmar dagligen, nämligen kl. 8—10 f. m. och 5—6 e. m. Simafgifterna bestämdes till 10 penni per person då gemensamt afklädningsrum användes, 15 penni för enskild hytt med utgång till bassinen och 20 penni för enskild hytt med utgång jemväl till hafvet; arrendatorn dock obetaget att för tillgodoseende af den mindre bemedlade befolkningens behof af billiga bad medgifva simning för billigare afgift å derför särskildt bestämda tider. Arrendebeloppet, som skulle före den 1 September erläggas, bestämdes till 1,000 mark.

¹⁾ Drks prot. den 10 maj § 6, den 17 maj § 1 och den 31 maj § 33. — ²⁾ D:o d:o den 31 maj § 30. — ³⁾ D:o d:o den 31 maj § 1.

Uthyrning af
auktionskam-
marlokalen.

Hyresaftalet med auktionskammarnotarien Per Emil Hallblom angående den förra auktionskammarlokalen förnyades ¹⁾ för tiden från den 1 Januari 1901 till den 1 Juni 1902 emot skyldighet för Hallblom att för lokalen, tillökt med ett rum och kök, hvilka tidigare disponerats af vaktmästaren Bärlund, erlægga en årshyra af 2,800 mark.

Uthyrning af
fiskarköket vid
Hafshammen.

På derom af enkan Maria Lindström framställd anhållan beviljade ²⁾ Drätselkammaren henne rättighet att tillsvidare disponera den staden tillhöriga, ursprungligen till ett fiskarkök afsedda byggnaden vid Hafshammen, i och för utförande därstädes af mattväfnad emot en hyra till stadskassan af 60 mark per år att kvartaliter erläggas.

Uthyrning af
varuskjulet vid
Magasinskajen.

På derom gjord anhållan beviljade ³⁾ Drätselkammaren Aktiebolaget Argos rätt att uti varuskjulet vid Magasinskajen tillsvidare upplägga ett parti af 2,000 säckar Tomasslagg mot en magasinshyra af 70 mark i månaden samt på vilkor i öfrigt, att godset omedelbart på tillsägelse och sist vid seglationens början bortskaffas samt det för upplaget begagnade magasinrummet dervid genom bolagets försorg rengöres.

Uppställande af
stolpar för
elektriska belys-
ningsledning
samt underjordiska
kablar.

På derom af Elektriska Belysnings Aktiebolaget härstädes vid Kammarrens sammanträden gjord anhållan hade Drätselkammaren funnit godt för sin del bifalla ⁴⁾ till uppställande i enlighet med Byggnadskontorets närmare anvisning af 3 st. ledningsstolpar å Konstantinsgatan och 1 st. å Östra Henriksgatan, äfvensom att för anslutning af Aktiebolaget Suomis gårdar och Svenska Reallyceum vid Elisabetsgatan till bolagets belysningsnät leda kortare underjordiska kablar.

Syn å samtliga
försäljnings-
stånd.

I likhet med föregående år uppdrog ⁵⁾ Drätselkammaren åt Kammarrens ledamot herr Åström att tillsammans med stadsgeodeten Lille verkställa syn å samtliga på stadens område befintliga stånd för försäljning af läskdrycker, kaffe m. m. i och för vinnande af utredning, huruvida desamma med behörigt tillstånd tillkommit samt om de beträffande snygghet och prydighet uppfylla skäligen fordringar; och vidtogos under året häraf påkallade åtgärder.

Isundersökning
gar i hafvet
utanför Helsing-
fors.

På Hamnkaptensens föranstaltande verkställdes den 19—24 Mars 1900 en expedition för undersökning af isförhållandena i hafvet utanför Helsingfors, utsträckande sig denna undersökning ända till Porkkala Tullhamn; och meddelades ⁶⁾ Drätselkammaren resultatet af denna undersökning.

¹⁾ Drks prot. den 13 sept. § 2. — ²⁾ D:o d:o den 26 april § 2. — ³⁾ D:o d:o den 1 febr. § 10. — ⁴⁾ D:o d:o den 12 juli § 12, den 23 aug. § 6 och den 11 okt. § 45. — ⁵⁾ D:o d:o den 4 jan. § 19. — ⁶⁾ D:o d:o den 5 april § 8.

Från Öfverstyrelsen för Lots- och fyrinrättningen hade Drättselkammaren dessutom fått emottaga ¹⁾ kartor och anteckningar öfver de vid Gråhara, Porkkala och Jussarö på Kammarens begäran och stadens bekostnad af lotsbetjeningen verkställda isobservationerna; och skulle dessa handlingar för behof hållas tillgängliga å Drättselkammaren.

I enlighet med företedd ritning och situationsplan beviljade ²⁾ Drät- Landningsbrygga vid Blåbärslandet. selkammaren på förord af Byggnads- och Hamnkotoren arrendatorn af Blåbärslandet rätt att vid södra stranden af holmen anlägga en landningsbrygga.

På därom gjord ansökan beviljade Drättselkammaren rätt såväl å Transportabla jernvägsspår. Elektriska Belysnings Aktiebolaget ³⁾ att för sommarmånaderna utlägga ett transportabelt jernvägsspår från bolagets tomt vid Hafsgatan till lossningsbryggan vid ändan af Kaptensgatan, under vilkor dock att korsningen af Hafsgatan förseddes med sådant planklock, som af Byggnadskontoret godkännes, samt att sökanden för spårets ledande öfver hamnbanan utverkade sig tillstånd af Jernvägsstyrelsen; som ock å handelsfirman G. F. Stockman ⁴⁾ att å Skatudds norra kajen utlägga ett provisoriskt spår till firmans derinvid belägna varumagasin, med vilkor att spåret både vid nedfarterna till klappbryggorna och vägens till desamma korsningar med spåret förses med lämpliga öfverfartsbroar.

Sedan Jernvägsstyrelsen genom skrivelse till Magistraten anhållit, Bevattning af vägarna utanför jernvägens godsmagasin. att genom stadens försorg men på statsjernvägarnes bekostnad skulle under sommarmånaderna verkställas vattenspolning af de ostenlagda vägarna invid de nya godsmagasinen å härvarande bangård, träffades ⁵⁾ med sagda styrelse sådan öfverenskommelse, att staden tillsvidare emot en ersättning af 1,000 mark per sommar åtog sig att på enahanda sätt bevattna ifrågavarande vägar som den invid dem liggande chausséen.

Enär åbon å Böhle hemman i Hoplaks by, från hvilket hemman af Arrendetomter å Böhle hemman. krononatur rubelskatten tillfaller Helsingfors stad, till stort omfång hade begynt utarrendera tomtplatser, å hvilka till och med ganska betydande hus blifvit uppförda, hemstälde ⁶⁾ Drättselkammaren, då dylika anhopningar af bebyggare i stadens omedelbara grannskap men ej underlydande dess administration och rättsvård visat sig vara allt annat än önskvärda, och då en sådan bebrukning af ifrågavarande hemman, att döma af be-

¹⁾ Drks prot. den 20 dec. § 10. — ²⁾ D:o d:o den 29 mars § 14. — ³⁾ D:o d:o den 21 juni § 33. — ⁴⁾ D:o d:o den 19 juli § 1. — ⁵⁾ D:o d:o den 28 juni § 23 och den 19 juli § 11. — ⁶⁾ D:o d:o den 11 okt. § 54 och Drks skrif. N:o 191 af den 11 okt.

stämmelser i kap. 2 af nådiga förordningen af den 6 Juni 1883 angående åborätt å kronohemman, icke synes vara tillåten, huruvida ej Magistraten funne skäl att förhindra densamma och för öfrigt vidtaga de åtgärder ärendets beskaffenhet kunde påkalla.

Allmänna arbeten.

Såsom redogörelse för de under året verkställda allmänna arbetena intages här följande af Byggnadskontoret afgifna berättelse om dess verksamhet.

Byggnadskontoret.

„Byggnadskontorets personal hade under året icke undergått någon förändring.

Beträffande anslagen för Extra ingenjör- och ritarebiträden äfvensom för Material och handtlångaredagsverken vid mätningar bör anföras att dessa öfverskredos med resp. Fmk 1,102: 45 och Fmk 847: 25 på grund af att en mängd ritningar och mätningar blefvo utförda ej mindre för under arbete varande stadsplaner än för andra ifrågakomna arbeten, för hvilka särskilda anslag ej voro beviljande.

Byggnader och lägenheter.

Ny ångpanna till, samt remont af Badhuset i Brunnsparcken utfördes för den beräknade kostnaden.

Anslaget för reparation af särskilda lokaler i stadens gårdar vid Senatstorget Fmk 8,500: -- öfverskreds med Fmk 3,512: 45 beroende däraf att reparationerna måste utföras i större omfattning än i kostnadsförslaget förutsetts, enär det under arbetets fortgång upptäcktes att vasorna i flera rum voro fullständigt ruttna hvarigenom en total omläggning af golfven nödvändiggjordes.

Kostnaden för snötransport m. m. från stadens gårdar öfversteg på grund af den snörika vintern det beviljade anslaget med Fmk 495: 59.

Vid pågående remont af gården N:o 6 vid Bergmansgatan befunnos stora ytor af yttre brädfordringen äfvensom golfven i ett par rum ruttna, hvarför remonten af gården måste utföras i större utsträckning än beräknadt var, hvarigenom kostnaden öfverskred anslaget med Fmk 1,277: 34.

För diverse reparationer af stadens byggnader urgjorde anslaget Fmk 27,050: — men i följd af remont af epedemipaviljongen N:o 3 & 5 å Maria sjukhus utförd på grund af Drätselkammarens beslut af den 19 Juli 1900, samt af andra oförutsedda nödvändiga, i kostnadsförslaget ej upptagna, arbeten öfverskreds anslaget med Fmk 9,874: 04.

Kostnaden för nytt afträde å Sandvikstorget steg till Fmk 2,588: 05. För arbetet var förslagsvis beviljat ett anslag af Fmk 2,000: —.

Pissoiren å Skatudden blef anlagd för den beräknade kostnaden.

Pissoirkur, afsedd att uppställas invid Nya Kyrkan, inköptes men

enär pissoirens definitiva placering är beroende af sättet för „Röddälds“ planering och frågan härom ej blef under året afgjord, kunde kuren ej uppställas, hvarför behållningen af anslaget balanserades till år 1901.

För nya simhus å fabriks kvarteret N:o 181 beviljades ett anslag af Fmk 28,000: — och skulle för samma arbete äfven få användas det för år 1899 beviljade anslaget Fmk 8,000: — för Simhus vid Hörneberg, men öfversteg kostnaden summan af dessa två anslag med Fmk 2,706: 35 hufvudsakligast af orsak att anläggningen af en ny väg till simhuset blef betydligt dyrare än i kostnadsförslaget förutsetts och att ett erforderligt afträde utfördes utöfver förslaget.

Arbetet med det nya tull- och packhuset å Skatudden blef genom Hamnbyggnadsdelegationens försorg i det närmaste slutfördt under året.

Anslaget för ny sjukpaviljong å Maria sjukhus öfverfördes till år 1901.

Tillbyggnaden till sjukhuset å Arbets- och Fattiggården utfördes på entrepenad under inseende af en särskild byggnadsnämnd.

Pissoiren vid Östra Hamngatan uppställdes för den beräknade kostnaden.

Anslaget för yttre och inre målning af Saluhallen öfverfördes till år 1901, enär tillstånd till verkställande af målningen i salubutikerna förvägrades af resp. innehafvare, såvida icke antagligt skadestånd utbetalades för den tid butikerna skulle hållas stängda. Arbetet blef förty beroende af den åtgärd, som Drätselkammaren framdeles komme att vidtaga för möjliggörande af arbetets utförande.

Stensättning med prima nubbsten i asfalt af stadens andel af Alexandersgatan blef ej till hela sin utsträckning under året slutförd, hvarför det återstående af anslaget öfverfördes till år 1901. Gator och allmänna platser.

Å anslaget Fmk 5,200: — för omläggning af planklocket å Långa bron uppstod en behållning af Fmk 109: 23.

För förarbeten för Långa brons ombyggnad hade anslagits Fmk 100,000: — och har under året af detta anslag användts endast Fmk 8,026: 64, hufvudsakligast för utbrytning af sten till landfästen och pelare.

Nytt plank mot tomt N:o 2 vid Nikolaigatan utfördes för Fmk 714: 75.

Anslaget Fmk 12,000: — för diverse reparationer af gator och allmänna platser öfverskreds på grund af företagna, vidlyftiga remonter af körbanor, barrierer m. m. med Fmk 1,665: 78.

Stensättning med fältsten af Kanalkajen utanför tomt N:o 1 utfördes för den beräknade summan med en obetydlig behållning.

För stensättning med fältsten af stadens andel af Myntgatan utgjorde anslaget Fmk 3,500: — men blef detta på grund af nödigbefunnen höjning af stödjemuren öfverskridet med Fmk 437: 62.

Det från år 1899 balanserade anslaget Fmk 5,189: 86 för stensättning med fältsten af Kanalgatan från Skatudds bron till Ötsra Hamngatan öfverskreds med Fmk 1,211: 16 beroende af att de längs sagda gata dragna järnvägsspåren måste lyftas och ånyo ballasteras förrän stensättningen verkställdes.

Behållningen från 1899 å anslaget för stensättning med fältsten af stadens andel af Ankargatan Fmk 2,420: 92 användes för det anvisade ändamålet.

Stensättning af och spår å platsen för de gamla magasinerna vid Badhusgatan kunde ej under året slutföras, enär skenor för de därstädes projekterade järnvägsspåren ej erhöles i tid. Behållningen å anslaget Fmk 9,785: 22 blef därför öfverförd till år 1901.

Omfartsspår å Myntkajen anlades för en kostnad af Fmk 5,729: 84 öfverskridande anslaget med Fmk 1,029: 84 emedan kostnaden för en af Järnvägsstyrelsen fordrad förlängning af vaxel- och stickspåret å Lökholmogatan påfördes ifrågarande konto.

Å anslaget Fmk 11,400: — för planering af Ärtholmsgatans vestra del uppstod en behållning af Fmk 4,595: 77 hufvudsakligast därigenom att bergsprängningen blef utförd för ett lägre pris än det i kostnadsförslaget beräknade.

Planering af Statsverkets tomt vid Fredriksgatan, hvartill anslagits Fmk 7,500: —, blef ej under året slutförd, emedan inhägnaden och vaktstugan å Statsverkets förra tomt vid Kaptensgatan ej fick flyttas förrän hela det därstädes upplagda stora vedförrådet blifvit undansläpadt eller använt, hvarför behållningen Fmk 4,753: 81 öfverfördes till år 1901 i och för arbetets fortsättande under sagda år.

Planeringen af körbanan längs Fiskartorget's östra gränslinie blef, på grund af rådande gynsamma arbetsförhållanden, utförd för en kostnad, som med Fmk 2,314: 15 understeg det för ändamålet beviljade anslaget.

Anslaget Fmk 4,600: — för stödjemur mot Docksgatans östra del mellan Fabriks- och Ärtholmsgatorna öfverskreds med Fmk 228: 01.

Likaså öfverskreds anslaget för planering af Gengatan mellan Kristians- och Brobergsgatorna, hvilket arbete utfördes under år 1899, med Fmk 613: 84.

Järnvägsspår å Sörnäs strandväg blef ej under året utlagdt emedan

skenor för detsamma ej erhöles från Järnvägsstyrelsen förrän mot slutet af året, hvarför behållningen af anslaget Fmk 25,884: 02 balanserades till år 1901.

För planering af folkskoletomten vid Nikolaigatan N:o 18 hade anslagits en summa af 3,000: — som dock blef öfverskriden med Fmk 992: 99 emedan utom planeringsarbetet måste utföras jämväl en ombyggnad af den gårdsplanen mot angränsande tomter begränsande stödjemuren, som befanns så dålig att densamma ej kunde motstå det genom gårdsplanens höjning och utfyllning ökade jordtrycket.

Kostnaden för kompletteringsarbeten steg till Fmk 5,021: 75 på grund af att en mängd gamla kanaler och infallsbrunnar måste under året ombyggas, jämte det att särskilda nya kortare afloppsledningar utfördes. Anslaget utgjorde endast Fmk 3,000: —.

Kanaler och afloppsdiken.

Omläggningen af kanalen under Fabiansgatan mellan Esplanad- och Alexandersgatorna utfördes för den beräknade kostnaden.

Likaså utfördes förlängningen af kanalen under Eriksgatan för det för ändamålet anvisade anslaget.

Anslaget för diverse underhåll stort Fmk 12,000: — öfverskreds äfven detta år med Fmk 4,694: 35, men beror detta hufvudsakligast af att kloaknätets längd och därmed äfven underhållskostnaderna årligen ökas.

Kanal under Ärtholmsgatans vestra del äfvensom kanalen under körbanan längs Fiskartorget östra gränslinie utfördes hvardera för den beräknade kostnaden.

Anslaget Fmk 3,600: — för kanal under Agricolagatan öfverfördes till Konto kanalarbeten i 11:te och 12:te stadsdelarne.

För kanalarbeten i 11:te och 12:te stadsdelarne voro för året följande summor disponibla:

behållningen af anslaget för år 1899	Fmk 60,776: 77
ofvannämnda anslag för kanal under Agricolagatan	„ 3,600: —
enligt budgeten för år 1900	„ 20,000: —
	<hr/>
	Summa Fmk 84,376: 77

och blefvo häraf följande summor använda:

för kanal under Svalbogatan till Fredriksbergsgatan	Fmk 37,053: 75
„ „ „ Helsingegatan	„ 337: 25
„ „ „ Castréngsgatan	„ 6,130: 73
„ „ „ Alpgatan	„ 8,729: 32
„ „ „ 4:de linien	„ 1,126: 25
	<hr/>
	Summa Fmk 53,377: 30

Behållningen Fmk 30,999: 47 öfverfördes till år 1901.

Vägar.

Kostnaden för kanal under Ängsgatan i Hermanstad uppgick till Fmk 5,903: 68. Anslaget utgjorde Fmk 5,600: —.

Makadamisering af vägen från Alphyddan till Fredriksberg utfördes för den beräknade kostnaden af Fmk 5,600: —.

Omläggning af brolocket å bron öfver Djurgårdsskärningen utfördes äfven för anslagssumman Fmk 1,100: —.

Å anslaget för ombyggnad af bron till Byholmen, stort Fmk 2,800: —, blef en behållning på Fmk 346: 06.

För diverse reparationer af vägar åtgick hela det beviljade anslaget Fmk 10,000: —.

För planering i 11:te och 12:te stadsdelarne hade för år 1899 anvisats . . . . . Fmk 130,000: —
 samt för år 1900 . . . . . „ 120,000: —

Af dessa summor användes under året Fmk 52,514: 32 för följande arbeten, nämligen för planering af:

Alpgatan	Fmk	223: 80
Vallinsgränd	„	3,725: 15
Östra Brahegatan	„	77: 15
4:de linien	„	3,726: 97
Helsingegatan	„	16,471: 50
Castréngsgatan	„	17,507: 53
Kristinegatan	„	10,782: 25

Återstoden Fmk 197,485: 68 öfverfördes till år 1901.

Flemmingsgatan från Wasa till Svalbogatan blef ej under året belagd med arbete hvarför anslaget Fmk 29,500: — balanserades till år 1901.

Planering af Tavastgatan från 2:dra till 4:de linien äfvensom af Alpgatan emellan 2:dra och 3:dje linien utfördes för de anvisade beloppen.

Chausséer.

Kostnaden för remont af gångbanorna längs chausseerna steg till Fmk 5,026: 29, medan det beviljade anslaget utgjorde Fmk 5,000: —.

Anslaget Fmk 15,000: — för diverse underhåll öfverskreds med Fmk 1,022: 88, på grund däraf att anmärkningsvärdt stora ytor af hvardera chausseerna måste underkastas reparation.

Kostnaden för remont af gammal chaussée uppgår i medeltal till Fmk 1: — per m².

Hamnar.

Nedfartsbroar till isarne och stängsel vid kajerna anbragtes för en kostnad af Fmk 2,916: 86.

Muddring i hamnarna utfördes under året för en kostnad af Fmk 24,675: 26 öfverskridande anslaget med Fmk 4,675: 26, beroende däraf att kettingarna till såväl mudderverket som elevatoren måste under sommarens lopp ersättas med nya, hvarutom elevatorhuset jämte därstädes befintligt maskineri flyttades från Skatudden till Sörnäs Strandväg, invid hvilken särskildt pålfundament för nämnda byggnad måste anläggas.

Remont af ångslupsbron vid Östra Brunnsparken utfördes för Fmk 1,104: 89.

För ombyggnad af tvänne mudderpråmar hade anslagits Fmk 6,000: — men öfverskreds detta anslag med Fmk 2,063: 78, emedan en tredje pråm, hvilken under hösten vid transport från Uttern till Södra hamnen, sönderskars af isen, upptogs på slip och remonterades för en kostnad, som jämväl påfördes förenämnda anslag.

Ombyggnaden af tvänne duc d'alber i Sörnäs hamn utfördes för den beräknade kostnaden.

Vid ombyggnad af kompass justerings duc d'alben i Södra hamnen måste i stället för den gamla löpringen, hvilken söndrats, en ny anskaffas och anslaget Fmk 900: — härigenom öfverskridas med Fmk 145: 14.

Anslaget för diverse reparationer af hamnar utgjorde Fmk 9,000: — men steg kostnaden för dessa arbeten till Fmk 11,925: 07 hufvudsakligast beroende af att Järnvägsförvaltningen på flera ställen lät höja sina inom hamnområdet liggande spår, föranledande härigenom såväl fyllning som omläggning af betydande gatuytor, hvilka annars icke hade behöft underkastas reparation.

Kostnaden för provisorisk lossningsbrygga vid Hörneberg uppgick till Fmk 3,167: 70.

Klappbryggan vid Humleviken utfördes för den beräknade kostnaden.

Af anslaget Fmk 5,000: — för undersökning af vattendjup och grundförhållanden inom särskilda delar af Södra och Norra hamnarna användes ej hela summan, hvarför behållningen Fmk 1,343: 96 öfverfördes till år 1901.

Afstjälpningsbrygga å Sandudd jämte väganläggning till densamma utfördes för den beräknade kostnaden.

Kajarbetena å Skatudden, hvilka utförts under Hamnbyggnadsdelegationens inseende, blefvo såtillvida slutförda, att endast en del fyllningsarbeten bakom kajmuren återstodo till följande år. Orsaken härtill var den, att fyllning och sprängsten från privata byggnadsföretag icke erhöles i nämnvärda mängder, och då kajen till hela sin längd icke var behöflig

för den trafik, som därstädes kunde ega rum förrän kajytan blef stensatt och försedd med järnvägsspår, ansågs någon skyndsamhet med utfyllningsarbetet icke föreligga, isynnerhet som detsamma kunde bedrivas betydligt billigare om arbetet fördelades på flere år.

Det för år 1900 till kajbyggnaden beviljade anslaget användes på följande sätt:

Arbetsledning	Fmk	6,184: 10
Timring	„	127: 01
Murar	„	40,160: 12
Utfyllning	„	83,526: 91
Hvilare	„	7,067: 20
Spår	„	10,127: 29
Planering	„	158: 80
Diverse	„	2,190: 96
Kollossningsbro	„	4,373: 65
	Summa Fmk	153,916: 04

För båtbygggor i stadens hamnar förefanns från föregående år en summa af Fmk 2,550: 55, hvilken användes för det anvisade ändamålet.

Renhållnings-
väsendet.

Samtliga anslag öfverskredos på grund af vinterns ytterliga snörikedom, äfvensom att den areal, som staden hade att renhålla, ökats med betydande områden å Skatudden och Berghäll.

Ur bifogade jämförande tabeller för åren 1899 och 1900 framgår tydligt orsaken till anslagens för „Renhållning af gator och allmänna platser“, „Renhållning af chausséer“, äfvensom „Renhållning af vägar“ öfverskridande.

Renhållning af gator och allmänna platser	1899		1900	
Arbetsledning	3,286	—	2,979	—
Rödskap	1,437	06	1,513	52
Sopning	21,029	54	26,982	57
Transport af sopor	7,473	70	9,551	18
Snösläpning	4,626	31	13,739	99
Plogning och sandning	3,474	—	3,414	91
Kalk	38	86	416	97
Diverse, kvastar m. m.	1,310	95	—	—
Summa	42,676	92	53,598	14
Anslag enligt budget	35,000	—	35,000	—
Tillskott bevilj. af Stadsfullmäktige	—	—	20,000	—

Renhållning af chausséer	1899		1900	
Arbetsledning	2,545	40	2,412	80
Redskap	394	03	242	72
Sopning	11,036	73	12,138	53
Transport af sopor	3,691	85	3,496	10
Snösläpning	819	90	2,798	80
Sandning och plogning	2,277	44	1,230	86
Diverse	434	85	—	—
Summa	21,200	20	22,319	81
Anslag enligt budget	13,000	—	16,000	—

Renhållning af vägar	1899		1900	
Sopning	3,371	59	6,451	74
Sandning och plogning	914	88	872	65
Snösläpning	234	22	478	35
Diverse	91	08	—	—
Transport af sopor	—	—	666	55
Summa	4,611	77	8,469	29
Anslag enligt budget	3,000	—	4,500	—

Ofvannämnda orsak bidrog äfven till att anslagen för „Underhåll af afstjälpningsplatser och bryggor“ samt „Vaktens aflöning“ öfverskreds med respektive Fmk 964: 37 och 1,428: 78.

Kostnaden för renhållning af latriner och pissoirer belöpte sig under året till följande summor:

Latriner, remont	Fmk	1,147: 54
„ renhållning	„	10,966: 96
Pissoirer, remont	„	1,032: 75
„ renhållning	„	1,690: 70
Summa	Fmk	14,837: 95

Det förslagsvis beviljade anslaget var Fmk 12,000: —.

För bevattning af stadens centrala gator och chausséer var anvisad en summa af Fmk 8,000: — men öfverskreds densamma med Fmk 4,161: 41, beroende dels däraf att Kontoret erhöi order om befuktningens uträc-

kande till Stora Robertsgatan och de Barnbördshuset omgifvande ostentlagda gatorna, dels ock af att befuktningen före sopningen af särskilda mera aflägsset belägna gator s. s. Anne- och Eriksgatorna m. fl. stält sig dyrare än ursprungligen beräknats. Kostnaden för arbetet sönderfaller i följande poster:

Arbetsledning	Fmk	929: 20
Redskap	„	1,660: 99
Gator	„	6,668: 07
Östra Chausséen	„	1,308: 40
Vestra Chausséen	„	1,153: 75
Parkgatan, stora alléen samt villavägarne i Brunnsparken	„	441: —
	Summa Fmk	12,161: 41

Arbetsredskap
& diverse.

För „Inköp och remont af arbetsredskap“ äfvensom för „Underhåll af klappbryggor, vedmått, lyktstolpar m. m.“ användes respektive Fmk 6,700: 91 och Fmk 10,064: 09,.

Till komplettering af föregående arbetsberättelse må här ytterligare anföras följande:

Kloakledning
genom Diakonissanstaltens
tomt.

För anslutning af afloppskanalen under Alpgatan med den genom tomten för Diakonissanstalten till Tölövik dragna hufvudledningen träffades med anstalten ¹⁾ sådant aftal, att staden framdeles skulle ombesörja såväl underhåll som renhållning af densamma, så länge spill- eller dagvatten från allmän kanal ledes genom Diakonissanstaltens område, samt att, ifall af behof, utbyta den nu förefintliga ledningen mot en af större dimensioner.

Afloppskanal
från Artillerigården.

Med föranledande af i sådant syfte inkommen ansökan beviljade ²⁾ Drätselkammaren, att en afloppsledning anlades från Artillerigården parallelt med vestra chausséen till den under Hesperia park belägna allmänna kanalen.

Stadsgeodetens
verksamhet under
året.

Stadens geodet hade under året deltagit i följande uti § 5 af instruktionen för Byggnadskontoret omnämnda förrättningar, nämligen:

2 kvartersregleringar, 58 tomtmätningar, 41 tomtvärderingar, 6 värderingar af villalägenheter, 11 villa- och andra jordsyner, 67 tre och tio års syner, 34 kontrollsyner, 10 afträdessyner, 14 värderingar af upplagsplatser och stenbrott, 20 gränsutstakningar, 3 afvägningar, 8 utpålningar

¹⁾ Drks prot. den 27 sept. § 7. — ²⁾ D:o d:o den 26 juli § 8.

af nybyggnader, 19 sockelsyner. Bemålde geodet hade utfärdat: 6 kopior af mätebref, 2 d:o d:o värderingsinstrument, 1 d:o d:o syneinstrument, 7 intyg och utdrag ur tomtboken, 12 andra intyg och meddelanden, 6 kopior af kartor öfver stadens jordlägenheter, 6 kartor öfver ansökta upplagsplatser och stenbrott samt därjämte såväl personligen som genom därtill anställda biträden utfört allehanda för Byggnadskontoret behöfliga geodetiska arbeten, såsom affattning af särskilda villalägenheter, utstakning och profilering af nya gator, upprättat förslag till särskilda stadsplansförändringar äfvensom bottenkartor till samtliga under året tillkomna nya stadsplaner.

Den för tillsynen af stadens skogskultur anlitade forstmannen, forstkonduktören G. O. Timgren, har öfver sin verksamhet under året afgifvit följande berättelse:

„De i följd af den yppiga gräsväxten å kulturyrtorna nödig befunna hjälplanterarna hafva äntligen år 1900 kunnat slutföras. Alla i plantskolan förefintliga tallplantor, uppgående till 54,900 stycken, hafva förty blifvit utsatta, största beloppet å Gumtäckt underlydande marker. Här- förutom har å Gumtäckt området utplanterats 400 stycken femåriga lärkträd och i djurgården 153 stycken pichta granar af samma ålder samt på folkskoletomten i Hermanståd 19 lönnar. Dessutom hafva särskilda villaegare erhållit något tiotal plantor.

I plantskolan har utsåtts endast ett obetydligt belopp frö af sibiriska lärkträdet samt Sitka- och Douglas granen. Deremot hafva i plantskolan tidigare uppdragna plantor af särskilda ädlare trädslag såsom sibiriska och europeiska lärkträdet, pichta granen, amerikanska granen (*Abies toncolor*), amerikanska Asken (*Fraxénus Americana*) expl. sorter, blifvit behörigen omskolade.

De tidigare påbörjade rödnings och gallrings arbetena för borttagande af asp och altelningar samt ungräd från barrskogsbestånd hafva fortgått företrädesvis å Mejlans, Grejus och Gumtäckt andelarna.

Sedan å återstoden af Grejus området äfvensom Mejlans andelen kompletterings mätningar under året verkstälts, hafva samtliga staden underlydande skoksmarker blifvit ånyo kartlagda.

I sammanhang med mätnings- arbetena hafva också alla barrträd, som på 1,75 meters höjd från marken innehafva en diameter af 20 centimeter och deröfver, blifvit uppräknade. Endast å den andel af Grejus området, som disponerats för skjutbanan, har skogen lemnats otaxerad.

Nedanstående tabell utvisar tillgången på timmerträd af nämnda dimensioner.

O m r å d e	Diameter i centimeter			Summa
	20—30	30—40	40 +	
Mejlans	3,538	1,461	317	5,316
Grejus	4,959	1,183	269	6,411
Träsk, Sofielund & Gumtäckt villaområde	3,355	416	20	3,791
Forsby	5,408	505	17	5,930
Gumtäckt gård	3,189	1,086	266	4,541
Summa	20,449	4,651	889	25,989

Af hela beloppet belöper sig på tall 17,080 och på gran 8,909 stycken“.

Beträffande vattenledningen, dess utvidgning och verksamheten der-
vid har Vattenledningskontoret aflemnat följande berättelse:

Vattenlednings- utvidgning och värde.		<i>Fmg.</i>	<i>pt.</i>
	„Vattenledningens värde vid utgången af år 1899	3,401,903	45
	Inköp af vattenmätare	7,311	56
	Uppförande af ett boningshus i Gammelstaden	2,000	—
	Utsträckning af vattenledningen under Fredriksbergsgatan	786	48
	Rörflyttning inom jernvägsområdet i Janssons odlingar	1,411	51
	Förbindningsledning genom Djurgårdsvillan N:o 8	7,195	46
	Vattenledning under Ängsgatan	1,942	56
	Rörombyte under Mikaelsgatan (Hagasunds- till Wilhelmsgatan)	4,563	47
	„ „ Berg- och Wilhelmsgatorna (Regerings-—Fabiansgatan)	10,784	94
	„ „ Georgs- och L. Robertsgatorna (Kasern—Nylands- gatan)	8,645	80
	„ „ Kaserngatan (N. Magasin—L. Robertsgatan)	5,190	68
	„ „ Bergmansgatan (Badhusgatan—Bergmansgatan 13)	7,392	40
	„ utanför Kommunala sjukhuset vid Lappviksgatan	2,500	—
	Förbindningsledning under Styrmansgatan (Rödbergs—Sjömansgatan)	3,339	41
	Utsträckning af vattenledningen under Ärtholmsgatan och Fiskartorget (N:o 15—Munkholmsgatan)	4,904	31
	Utsträckning af vattenledningen under en del af IV Linien	100	46
	„ „ „ „ „ Castréngsgatan	684	—
	Transport	3,470,656	49

	<i>Fr.</i>	<i>hi.</i>
Transport	3,470,656	49
Utsträckning af vattenledningen under en del af Wallinsgatan	50	66
" " " " " Alpgatan	245	95
En vattenkastare i Brunnsparken	185	86
En do i Djurgården	266	85
Vattenposter å Skatudds- och Sandvikskajerna	5,167	69
Summa	3,476,573	50
Afdrag för af Jernvägsstyrelsen gulden anpart i kostnaderna för rörflyttning inom jernvägsområdet i Janssons odlingar . . . . . 26,322: —		
Afskrifning för flyttade och kasserade rörledningar . . . . . 16,650: —	42,972	—
Vattenledningens kapitalvärde vid utgången af år 1900	3,433,601	50

Antalet uppsatta vattenmätare vid årets slut utgjorde 1,720 st., hvaraf 8 tillhörde privata konsumenter, och framgår deras inloppsdiаметer från följande sammanställning:

Inloppsdiаметer	150	100	75	50	40	30	25	20	13	10 mm
	6	5	26	101	145	228	451	617	140	1 st.

Å entreprenadsumman för det år 1899 uppförda boningshuset i Gammelstaden innestod 2,000 mark, hvilket belopp efter skedd slutsyn utbetaltes i Augusti 1900. Byggnaden för personalen i Gammelstaden.

Å vattenledningen under Fredriksbergsgatan uppsattes brandposter och verkställdes andra kompletteringar. Komplettering af vattenledningen under Fredriksbergsgatan,

Flyttningen af tryckrören inom jernvägsområdet i Janssons odlingar kräfdes år 1899 en kostnad af 24,910 mark 49 penni, förskottsvis observerad i föregående berättelse som kapitaltillökning. År 1900 nedlades på samma arbete ytterligare 10,563 mark 77 penni, men då härifrån bör afdragas värdet af uppgräfdä äldre rör och kranar m. m. utgör nettokostnaden år 1900 1,411 mark 51 penni, hvilken sammanräknad med kostnaderna år 1899 motsvarar ett belopp af 26,322 mark. Denna summa har år 1900 blifvit till stadskassan inbetald af jernvägsstyrelsen och numera afdragits från vattenledningens kapitalvärde. Omläggning af vattenledningsrör.

Angående öfriga arbeten är endast att nämna, att rörflyttningen vid kommunala sjukhuset samt utsträckningarna under Ärtholmsgatan

och längs Fiskartorget skedde utom budgeten med besparingar å andra anslag.

Afskrifning å
rörledninggar.

För uppgrädda och kasserade rör har en afskrifning af 16,650 mark observerats och påförts kostnaderna för rörnätets underhåll.

År 1900 ned-
lagda vatten-
ledningsrör.

Längden och diametern af de år 1900 nedlagda vattenledningsrören jemte antalet derå anbragta brandposter och afstängningskranar framgå af nedanstående sammanställning:

	457 mm rör	305 mm rör	203 mm rör	152 mm rör	127 mm rör	102 mm rör	76 mm rör	51 mm rör	Brandposter st.	Afstängningskranar st.
Vattenledning under Fredriksbergsgtn	—	—	—	—	—	—	—	—	4	—
Rörflyttning i Janssons odlingar . . .	220	228	—	—	—	—	—	—	—	—
Vattenledning gen. Djurgårdsvillan 8	—	—	—	99	—	—	—	—	—	1
” under Ängsgatan . . .	—	—	—	—	102	—	—	—	1	—
” ” Mikaelsgatan . .	—	—	—	187	—	—	—	—	—	—
” ” Berg- och Wilhelmsgatorna .	—	—	—	321	—	11	—	—	1	1
” ” Georgs- och L. Robertsgatorna	—	—	118	234	—	8	—	—	—	—
” ” Kaserngatan . .	—	—	157	—	—	—	—	—	—	2
” ” Bergmansgatan .	—	—	—	245	—	—	—	—	1	1
” ” Styrmansgatan .	—	—	—	80	—	—	—	—	—	2
” ” Lappviksgatan .	—	—	—	—	—	53	—	—	—	1
” ” Ärtholmsg. längs Fiskartorget .	—	—	—	—	120	—	—	—	1	1
” ” en del af IV Linien	—	—	—	—	22	—	—	—	—	—
” ” en del af Castréngsgatan . .	—	—	—	106	—	—	—	—	1	1
” ” en del af Wallins gränd . . .	—	—	—	—	8	—	—	—	—	1
” ” en del af Alpgat.	—	—	—	—	69	—	—	—	—	—
Vattenposter vid Skatuddskajen . . .	—	—	—	—	82	—	—	—	—	2
Fyra vattenposter vid Sandvikskajen	—	—	—	—	—	—	264	59	—	1
Summa	220	228	275	1,272	403	72	264	59	9	14
Uppgrädda eller kasserade	100	190	—	—	—	1,314	—	—	—	3
Ökning	120	38	275	1,272	403	—	264	59	9	11
Minskning	—	—	—	—	—	1,242	—	—	—	—

Rörnätets längd, jemte antalet derå anbragta brandposter och af-Rörnätets längd.
stängningskranar framgår af följande tablå:

	583 mm rör	533 mm rör	457 mm rör	406 mm rör	305 mm rör	203 mm rör	152 mm rör	127 mm rör	102 mm rör	76 mm rör	51 mm rör	Summa rör	Brandposter	Afsägnings- kranar
	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	st.	st.
31 December 1899	92	15	3,759	3,014	8,380	4,873	10,303	1,290	29,558	859	2,417	64,560	449	413
Ökning år 1900	—	—	120	—	38	275	1,272	403	—	264	59	2,349	9	11
Minskning år 1900	—	—	—	—	—	—	—	—	1,242	—	—	1,242	—	—
Vid utgången af år														
1900	92	15	3,879	3,014	8,418	5,148	11,575	1,693	28,316	1,123	2,476	65,749	458	424

Rörnätets medeldiameter är 178,7 mm.

Vid slutet af år 1900 funnos i bruk 22 st. offentliga fribrunnar och dricksvattenkastare, 4 st. vattningshoar, af hvilka 2 med vattenvärmningsapparater, jemte en staden tillhörig hydraulisk hiss.

Förvaltning, drift, underhåll och diverse.

Vattenlednings
förvaltning
och drift.

	<i>Sm.</i>	<i>ni.</i>	<i>Sm.</i>	<i>ni.</i>
<i>Vattenledningskontoret.</i>				
En ingenjör, arvode och resemedel	8,360	—		
En bokhållare	3,300	—		
Ritarebiträde och kontorsgosse	2,364	—		
Hyra, städning och belysning för kontorslokalen	1,820	22		
Expenser	2,246	73	18,090	95
<i>Vattenuppfordringen.</i>				
En öfvermaskinist, hälften af arvodet (från 1 Juni)	787	50		
En förste maskinist, arvode (incl. 2 månaders vikariat)	2,275	—		
En andre d:o d:o	1,500	—		
En putsare d:o	1,000	—		
Eldare och handtlångaredagsverken	636	25		
Bränsle till ångpumpverket och maskinhusen, (olja, trassel och diverse)	6,211	92		
Bränsle till maskinpersonalens bostäder	450	—		
Transport	12,860	67	18,090	95

	<i>Fm.:</i>	<i>ni.</i>	<i>Fm.:</i>	<i>ni.</i>
Transport	12,860	67	18,090	95
Remont och underhåll af turbinpumpverket	3,773	65		
Remont och underhåll af ångpumpverket	1,221	61		
Remont af vattenrännan	200	—		
Remont af hägnader	169	—	18,224	93
<i>Filtreringen.</i>				
En filterförman, arvode (till 1 Juni)	500	—		
En öfvermaskinist, hälften af arvodet (från 1 Juni)	787	50		
Isning och skumning af filtrerna, jemte sandtvättning, inkärning och påfyllning	8,692	43		
Remont af filterbassinerna	1,502	32		
Remont af arbetsredskap och diverse	639	50		
Bränsle till pumpbrunnarne	250	—	12,371	75
<i>Rörnätet.</i>				
En rörmästare, arvode	3,155	68		
Skötsel af brand- och vattenposter	4,161	21		
Remont och underhåll af rörnätet	1,546	35		
Remont och underhåll af brandposter och afstängningskranar	3,513	04		
Afskrifning för flyttade och kasserade rörledningar	16,650	—	29,026	28
<i>Vattenborgen.</i>				
En reservoivakt, arvode	420	—		
Underhåll och remont af vattenborgen, den elektriska vattenståndsmätaren och vaktens bostad	1,177	12	1,597	12
<i>Vattenmätare.</i>				
Reparation, ombyte och justering af vattenmätare	3,181	04		
Afläsning af vattenmätare och resultatens sammanställande	6,541	80	9,722	84
<i>Diverse.</i>				
Mätningar och undersökningar	1,500	—		
Brandförsäkringspremier, utskylder till Helsing kommun och telefonavgifter	1,246	17		
Transport	2,746	17	89,033	87

	<i>Fmy.</i>	<i>%.</i>	<i>Fmy.</i>	<i>%.</i>
Transport	2,746	17	89,033	87
Drift och skötsel af vattenvärmningsinrättningarna vid hästhoarna	2,070	28		
Arrende för filter- och skyddsområdet i Gammelstaden (med afdrag af influtna afgifter från stadens underarrendatorer)	375	—		
Kostnaden för distribuering af debetsedlar	500	—		
Vattenreningsförsök	842	38	6,533	83
<i>Verkstaden.</i>				
En verkmästare, arvode	1,466	67		
Dagsverken för privata arbeten	34,526	07		
Material för do	58,816	89		
Remont och underhåll af verkstadens arbetsredskap	2,025	—		
Remont och underhåll af verkstadsbyggnaden	280	—	97,114	63
Summa	—	—	192,682	33

Utgifterna under titeln Vattenledningskontoret innefatta aflöningar och expenser för tillsynen öfver vattenledningens utvidgning, drift och förvaltning, äfvensom för uppdebiteringen af vattenavgifter och utförda vattenledningsarbeten. Bland kontorsarbeten hafva förekommit 140 skriftliga expeditioner, 242 bref, c:a 5,100 debetsedlar för förbrukadt vatten samt 1,941 räkningar för af verkstaden utförda arbeten. Vattenledningskontoret.

År 1900 uppgick kvantiteten af det uppfordrade vattnet till 2,012,904 kub.m. eller 6,34 % mera än år 1899. Ångpumpverket användes under 21 dygn, medan transmissionen å pumpen N:o II ändrades genom insättning af ett nytt kugghjulspår för ökning af pumpens hastighet och uppfordringsförmåga, hvarjemte samtliga lager och ventiler å hela turbinpumpverket undergingo en grundlig remont. Derutöfver har ångpumpverket användts under 3 dygn, då vattenståndet i Wanda å var ovanligt lågt, samt ett dygn, då vattenståndet i sjön var så högt, att turbinernas funktion deraf hindrades. Vattenuppfordringen.

Uppfordringskostnaderna utgöra i medeltal 0,905 penni pr kub. m. vatten.

Tablå öfver pumpverkets drift år 1900.

Månad	Turbinpumpverket				Ångpumpverket			Summa m ³	Uppfordring i dygnet		
	Pumpens N:o	Antal timmar	Antal slag	m ³	Antal timmar	Antal slag	m ³		Medeltal m ³	Maximum m ³	Minimum m ³
Januari . .	I	484	411,820	144,708	—	—	—	144,708	4,668	5,398	2,660
	II	490	403,793								
Februari . .	I	485	407,908	141,917	—	—	—	141,917	5,068	6,543	3,005
	II	476	391,892								
Mars	I	547	452,933	158,982	—	—	—	158,982	5,128	5,651	3,322
	II	542	443,121								
April	I	514	427,547	152,817	—	—	—	152,817	5,094	6,231	2,998
	II	530	433,917								
Maj	I	572	465,079	168,807	—	—	—	168,807	5,445	6,656	3,245
	II	584	486,668								
Juni	I	577	482,914	169,806	—	—	—	169,806	5,660	7,126	3,118
	II	583	474,163								
Juli	I	287	227,116	68,585	387	625,451	99,947	168,532	5,437	6,706	3,436
	II	189	158,804								
Augusti . .	I	581	491,643	175,046	—	—	—	175,046	5,647	6,615	3,261
	II	573	495,094								
September .	I	615	479,296	181,359	23	27,256	4,356	185,715	6,191	7,905	3,398
	II	639	543,632								
Oktober . .	I	638	520,438	195,393	—	—	—	195,393	6,303	6,755	4,298
	II	656	581,563								
November .	I	593	491,931	184,293	—	—	—	184,293	6,143	6,809	3,735
	II	608	544,385								
December .	I	563	447,859	166,543	3	2,160	345	166,888	5,383	6,512	3,312
	II	581	491,343								
För hela året	—	12,907	10,767,864	1,908,256	410	654,867	104,648	2,012,904	5,515	7,905	2,660

Vattenuppfordringen per dygn utgjorde i medeltal 5,515 kub.m. (63,8 sek. l.), i maximum den 27 September 7,905 kub.m. (91,5 sek. l.) och i minimum den 1 Januari 2,660 kub.m. (31 sek. l.).

I enlighet med kontorets af stadsmyndigheterna gillade förslag anställdes i Gammelstaden från 1 Juni 1900 en öfvermaskinist med skyldighet att öfvervaka och inför kontoret ansvara såväl för maskin- som filterdriften, äfvensom skötseln af vattenledningens öfriga anläggningar i Gammelstaden, och antogs till denna befattning maskinisten af första klassen *A. N. Ljungdell*. Någon tid förut afgick förste maskinisten vid pumpverket *K. J. Ollila* på egen begäran och ersattes med maskinisten af första klassen *G. A. Fagerström*.

Filtreringskostnaden utgör 3 mark 78 penni per kvadratmeter filteryta och 0,615 penni per kub.m. vatten. Rensning af filterna verkställdes 53 gånger, såsom framgår af följande sammanställning. Vattenfiltrering.

Rensade filterbassiner	Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December
N:o I	1	—	—	1	1	2	1	—	1	1	1	—
” II	1	—	1	1	1	1	1	—	1	1	—	1
” III	—	—	—	1	1	1	—	—	1	2	—	—
” IV	1	—	1	1	2	1	1	—	1	—	—	1
” V	1	1	1	2	1	2	—	1	—	1	—	1
” VI	—	1	—	2	2	1	1	—	—	1	—	1
För hela året	4	2	3	8	8	8	4	1	4	6	1	4

Gångtiden för de särskilda filterna utgjorde under hela året för N:o I — 304, N:o II — 315, N:o III — 278, N:o IV — 294, N:o V — 310 och N:o VI — 274 dygn. Medelgångtiden emellan två rensningar åter utgjorde för N:o I — 30, N:o II — 29, N:o III — 40, N:o IV — 29, N:o V — 28 och N:o VI — 27, eller för samtliga filtra 31 dygn. Längsta gångtiden uppvisar filtret I med 114 dygn (14 December — 17 April), kortaste filtret V med 2 dygn (7 och 8 mars).

Isens tjocklek utgjorde i de öppna filterna 69, i de öfverbyggda 12 cm. i maximum. Lägsta lufttemperaturen var -28° C, lägsta temperaturen i de öfverbyggda filterna $-2\frac{1}{2}^{\circ}$ C. Under året egde renower rum å de öppna filternas af frosten skadade omfattningsmurar, hvarjemte sandbäddarna kompletterades i samtliga filtra, utom i N:o III, der den gamla sanden helt och hållet aflägsnades och ersattes med tvättad, sedan de undre grus- och stensikten derförinnan blifvit sköljda med strömmande åvatten.

Öfriga upplysningar angående filterdriften och dess resultat lemnar följande sammanställning.

Tablå öfrer filterdriften år 1900.

Månad	Filterarea i bruk m ²			Filtrerings- hastighet, mm i timmen			Genomskinlig- het, cm						Antal bakteriekolonier per m ³					
	Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum	Åvatten			Vattenlednings- vatten			Åvatten			Vattenlednings- vatten		
							Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum	Medeltal	Maximum	Minimum
Januari . . .	2,742	2,925	2,610	71	107	40	34	35	31	75	75	75	452	611	362	38	64	30
Februari . .	2,820	2,925	2,610	75	107	49	35	35	35	75	75	75	528	564	462	40	46	32
Mars	2,831	2,925	2,610	75	107	51	35	35	35	75	75	75	664	965	314	32	36	22
April	2,759	2,925	2,610	74	107	49	24	50	7	67	75	54	9,225	19,300	2,900	562	750	240
Maj	2,739	2,925	2,610	83	107	46	14	20	4	63	74	50	2,245	5,700	706	74	146	28
Juni	2,238	2,925	1,947	101	142	60	27	39	18	74	75	70	469	776	161	21	22	20
Juli	2,263	2,805	1,947	100	142	66	45	51	39	75	75	75	104	150	58	15	30	6
Augusti . . .	2,789	2,925	2,610	87	107	48	33	51	13	71	75	61	217	284	177	20	24	16
September . .	2,548	2,805	1,479	99	189	54	36	57	43	75	75	75	446	582	322	18	18	17
Oktober . . .	2,619	2,925	2,262	100	123	66	20	47	6	49	75	23	2,870	5,440	623	139	232	25
November . .	2,565	2,610	1,947	100	142	60	27	40	16	57	75	50	1,257	1,960	617	86	156	54
December . .	2,704	2,925	2,610	83	107	49	20	42	11	65	75	50	5,673	14,300	1,120	272	720	43
För hela året	2,635	2,925	1,479	87	189	40	29	57	4	68	75	23	2,013	19,300	58	110	750	6

Ehuru filtreringshastigheten enligt ofvanstående tabell i medeltal utgjort 87 mm i timmen, så har densamma under 4,904 timmar eller 38 % af pumparnas gångtid stigit till mer än 100 mm.

Genom filtreringen har åvattnets bakteriehalt minskats med 94,53 % och genomskinligheten ökats med mer 100 %.

Anmärkas bör, att den apparat, med hvilken vattnets genomskinlighet mätes, icke gifver större utslag än 75 cm, men att vattenledningsvattnets genomskinlighet oftast uppgått till högre valör.

Åvattnets temperatur var i medeltal 6,8, i maximum 20,6 och i minimum 0,2° C, och öfverensstämde i det närmaste med det filtrerade vattnets i Gammelstaden.

Angående filterpersonalen bör bemärkas, att i följd af det förutnämnda inrättandet af en öfvermaskinisttjänst filterförmansbefattningen såsom öfverflödigg indrogs från den 1 Juni, då dess innehafvare *K. A. Michelson* efter skedd uppsägning afgick.

Rörnätet.

Under året reparerades 3 läckor, hvilka uppstått genom blyets utdrifvande ur muffarna, eller en läcka på 21,9 kilometers rörlängd. Större

remonter utfördes å 38 brandposter och afstängningskranar, mindre nästan dagligen. Skötseln af brandposterna kostade per år och stycke i medeltal 9 mark 9 penni. Totala underhållskostnaden för rörnätet och dess tillbehör stiger till 441 mark 47 penni per kilometer rörlängd och till 1,442 penni per kub. m. vatten. Häre har inberäknats 16,650 mark afskrifning för kasserade och flyttade äldre rörledningar.

Bland den personal, hvilken närmast har sig rörnätets underhåll och skötsel ombetrodd, har kontoret att anteckna en smärtsam förlust, i det att rörmästaren *E. Broman*, anställd vid vattenledningen sedan 1883, den 23 Juli afled, efterlemnande hos såväl befäl som underlydande ett aktadt minne såsom en synnerligt duglig och nitisk tjänsteman. Befattningen besattes provisoriskt med kvartersmannen *G. Wiljakainen*.

Vattenborgen rengjordes en gång, vid hvilket tillfälle vattenståndet var 0. Eljest har lägsta vattenståndet utgjort 2,1 m, motsvarande ett kubikinnehåll af c:a 1,160 kub. m. Vattenborgen

Antalet reparerade och justerade vattenmätare steg till 606 eller c:a 35 % af hela antalet. Under året verkställdes omkring 20,500 särskilda afläsningar af vattenmätare. De löpande utgifterna för dessa utgjorde per år och stycke: 5 mark 65 penni för underhåll och afläsning samt 10 mark 55 penni för ränta och afskrifning eller inalles 16 mark 20 penni. De influtna hyrorna åter utgöra i medeltal 12 mark 48 penni per år och stycke. Vattenmätare.

År 1900 profvades 3 mätare på begäran af resp. konsumenter och utföll resultatet sålunda att tvenne visade resp. 8,4 och 5,05 % för litet samt 2,75 % för mycket.

Upplysning öfver det pekuniära resultatet af de arbeten, hvilka af verkstaden utförts för privata eller icke till vattenledningen hörande allmänna inrättningars räkning, lemna följande approximativa kalkyl: Verkstaden.

	<i>Fmk.</i>	<i>ps</i>	<i>Fmk.</i>	<i>ps</i>
Inkomster.				
Inkomster under år 1900 för verkställda arbeten	—	—	120,150	56
Utgifter.				
En verkmästare, arvode	1,466	67		
5,5 % ränta afskrifning och afskrifning å verkstads- och magasinbyggnaden	2,018	75		
Transport	3,485	42	120,150	56

	<i>Fråk.</i>	<i>kl.</i>	<i>Fråk.</i>	<i>kl.</i>
Transport	3,485	42	120,150	56
Remont och underhåll af verkstadsbyggnaden	280	—		
D:o d:o af verkstadens arbetsredskap	2,025	03		
Lagerränta och brandförsäkringspremier	2,500	—		
Afskrifning och ränta å arbetsmaskiner	434	—		
	8,724	50		
$\frac{3}{4}$ häraf för privata arbeten (resten för stadens)	6,543	38		
Dagsverken för privata arbeten	34,526	07		
Material för d:o d:o	58,816	89		
Räkningsblanketter, böcker, kostnader för räkningsbeloppens indrifning	1,000	—		
För eventuella gratisreparationer under loppet af 2 år re- serveras	1,000	—		
För räntor å fordringar och möjligen oobserverade utgifter .	1,264	22	103,150	56
Saldo nettovinst	—	—	17,000	—

Vattenledningens verkstad drabbades mot slutet af året af en kända förlust, då dess nitiska verkmästare, maskinisten *K. Westerholm*, anställd sedan 1897, efter en kortvarig sjukdom afled den 1 December.

Vattenlednings-
gens arbetsper-
sonal.

Förutom den fast anställda personalen (9 personer) med månadslön, utgörande för hela året 23,552 mark 85 penni, samt enterprenörers arbetare, hafva under år 1900 i maximum 135, i medeltal 87 och i minimum 52 personer varit sysselsatta vid vattenledningen och uppgår deras sammanlagda aflöning till 105,618 mark 34 penni. Medelkostnaden för ett dagsverke af 10 timmar har utgjort: Kvartersman 7: 50, formans 7: 33, smeds 5: —, rörläggare 4: 52, svarfvare 4: 50, timmermans 4: 46, filare 4: 07 och handtlangare 3: 03 mark.

Samtliga under kontorets inseende verkställda arbeten kräfd följande kostnader:

För vattenledningens utvidgning	Mark	74,670: 05
För dess bedrivande, remont och underhåll	„	95,567: 70
För verkstadsarbeten	„	97,114: 63
		<u>Summa Mark 267,352: 38</u>

Dessa kostnader fördela sig på följande sätt:

Löner	Mark	23,552: 35
Dagsverken	„	105,618: 34
Material och diverse	„	108,017: 94
Entreprenad och betingsarbeten	„	30,163: 75
	Summa Mark	267,352: 38

Kostnaden för hvarje uppfordrad kub. m. vatten utgör:

Kostnaderna
per m³ vatten.

Om endast filtreringskostnaden toges i betraktande	0,616 penni
Om härtill lägges kostnaden för pumpningen	1,520 „
Om härtill lägges kostnaden för rörnätets skötsel och under- håll jemte afskrifningar	2,962 „
Om härtill lägges kostnaden för vattenledningskontoret	3,861 „
Om härtill lägges kostnaderna för vattenmätarena	4,344 „
Om härtill lägges öfriga drift och underhållskostnader (utom verkstaden)	4,748 „
Om härtill lägges 5 % ränta å anläggningskapitalet	13,277 „
Om härtill lägges 1 % afskrifning å anläggningskapitalet	14,983 „

Inkomsten för hvarje uppfordrad kub. m. vatten framgår af följande sammanställning:

Inkomsterna
per m³ vatten.

Influtna vattenavgifter	Mark	377,171: 49
Inkomst från hästhoarna	„	2,109: 31
Förhöjning för sentida betalning af vatten- avgifter	„	965: 43
Vattenmätarehyror	„	— —
	Summa Mark	380,246: 23
		21,460: 00
		401,706: 23

hvidan medelinkomsten per uppfordrad kub. m. vatten utgör 19,96 penni.

Inkomsterna för vatten och mätarehyror voro tillsammans 47,977 mark 70 penni större än 1899 och öfverstego det i budgeten antagna beloppet med 63,506 mark 23 penni.

Antalet konsumenter utgjorde vid årets slut 1,286 och har mot år 1899 ökat med 19.

Den uppdebiterade konsumtionen i de särskilda stadsdelarna uppgick till följande belopp: I stadsdelen — 126,024, II — 226,502, III — 75,923

IV — 202,880, V — 164,644, VI — 67,897, VII — 91,556, VIII — 19,026, IX — 10,010 samt utom staden 327,094 eller tillsammans 1,311,556 kub. m.

I medeltal har för hvarje försäld kub. m. vatten influtit 28,99 penni.

Emedan den uppfordrade vattenmängden uppgick till 2,012,904 och den försälda till 1,311,556 kub. m. utgör skilnaden 701,348 kub. m., efter ett enhetspris af 14,983 penni motsvarande ett värde af 105,082 mark 97 penni och innefattande vattenätgången för eldsläckning, allmänna bekvämlighetsinrättningar, hästhoar och fribrunnar, för bevattning af gator och planteringar, för stadens allmänna arbeten, hus och inrättningar samt det utläkta och af mätarena icke registrerade vattnet.

Vattenledningens bruttobehållning.

Inclusive verkstadsdriften har vattenledningens bruttobehållning år 1900 utgjort 329,174 mark 46 penni. Läggas härtill det ofvanberäknade värdet af vatten för allmänna behof, så stiger summan till 434,257 mark 43 penni och afdrages från denna summa ränta och afskrifning å anläggningsskapitalet och det löpande lagret af arbetsredskap och materialier med 6 % eller 220,089 mark 74 penni, så blifver resten 214,167 mark 69 penni, hvilken oafsedt räntan å den kapitaliserade förlust, med hvilken vattenledningen bedrefs under de första 6 à 7 åren af sin verksamhet, motsvarar nettovinsten för år 1900.

Rabatter i vatten afgifterna.

Under året medgifna reglementsensliga rabatter för större förbrukning än 125 kub. m. i kvartalet samt från privata ledningar utläkt vatten motsvara ett sammanlagdt belopp af 13,220 mark 57 penni.

Afstängning af privata ledningar.

Afstängning af privat servisledning för bristande betalning af förbrukadt vatten eller utförda verkstadsarbeten förekom tvenne gånger för ett sammanlagdt debeteringsbelopp af 301 mark 98 penni, hvardera gången med afsedd påföljd.

Vattenståndet i Vanda år 1900.

Vattenståndet i
Vanda å.

M å n a d	Medeltal m.	Maximum m.	Minimum m.
Januari	+ 0,15	+ 0,21	+ 0,11
Februari	+ 0,14	+ 0,22	+ 0,04
Mars	+ 0,11	+ 0,20	+ 0,08
April	+ 0,73	+ 1,60	+ 0,09
Maj	+ 0,96	+ 1,84	+ 0,29
Juni	+ 0,20	+ 0,34	+ 0,06
Juli	+ 0,10	+ 0,14	— 0,02
Augusti	+ 0,08	+ 0,24	— 0,02
September	— 0,13	+ 0,13	— 0,46
Oktober	+ 0,45	+ 0,83	+ 0,08
November	+ 0,36	+ 0,64	+ 0,15
December	+ 0,31	+ 0,85	+ 0,09
För hela året	+ 0,29	+ 1,84	— 0,46 ⁶

Sedan Magistern Allan Zilliacus till Drätselkammaren aflemnat berättelse ¹⁾ öfver den af honom företagna resan till Holland för studium af derstädes använda kemiska metoder för rening af vattenledningsvatten, beslöt ²⁾ Kammarkaren anmoda Vattenledningsingenjören Hausen att gemensamt med Magister Zilliacus anställa ytterligare försök för vinnande af fullständigare utredning rörande användbarheten af den ifrågavarande reningsmetoden och alla dermed sammanhängande omständigheter; och tillsattes ³⁾ senare på vattenledningskontorets förslag en särskild komité för ändamålet, bestående utom ofvannämnda herrar af Stadsrådet E. Qvist och Ingenjören R. Huber, emedan vid försökens anordnande och dragandet af slutsatserna lätteligen olika åsigter kunde yppa sig, hvilka äfventyrade resultatet. Undersökningarna blefvo emellertid ej under året afslutade.

Rening af vattenledningsvatten.

¹⁾ Se pg. 62. — ²⁾ Drks prot. den 28 juni § 13 — ³⁾ D:o d:o den 9 aug. § 11.

b.) *Ärenden beträffande stadens lösegendom och penningväsen.*

- Stadens utgifter och inkomster.** Alla upplysningar beträffande stadens utgifter och inkomster under år 1900 samt jämförelser emellan den fastställda budgeten och det faktiska bokslutet äfvensom uppgift å stadskassans ställning vid årets utgång erhållas från härför uppgjorda, längre fram ingående tabellbilagor.
- Stadens lösa inventarier.** Genom införskaffande från de skilda nämnderna, styrelserna och kontoren af uppgifter om de förändringar i stadens lösegendom, som timat under året, har inventariiboken öfver samma lösegendom kompletterats och meddelas sammandrag af nämnda bok längre fram bland tabellbilagorna.
- Inventeringar af stadskassan.** Vid de inventeringar af stadskassan, som jemlikt kommunalförvaltningens stadgande hvarje qvartal försiggått i föreskrifven ordning, liksom ock vid de extra inventeringar, hvilka på grund af Drätselkammarens år 1878 fattade beslut förrättas af tvenne Kammarens ledamöter, hafva några skäl till anmärkningar icke förekommit.
- Kassakreditiv.** Räntevilkoren för den med Föreningsbanken i Finland å 1,000,000 mark afslutade kontokurant krediten ¹⁾ voro: 6 procent ränta för året contra samt å stadens inestående tillgodohafvande utöfver dess skulden för insättning å löpande ränta vid banken beräknade procenten och *en* pro mille af hela den beviljade krediten i provision, hvilken skulle kvartalsvis i förskott erläggas. Å denna kredit uppgick provisionen under året till 666 mark 67 penni samt ränteutbetalningen till 464 mark. Å ett äldre kassakreditiv i Privatbanken härstädes ²⁾ erlades dessutom under året i provision 2,500 mark, men uppbars för derstädes placerade, genom emission af 1900 års låneobligationer influtna medel ränta till ett belopp af 35,500 mark 33 penni. Stadens största skuld å kassakreditiven uppgick till endast 125,000 mark.
- Obligationslånet af år 1900.** För obligationslånet af år 1900 ³⁾ blef obligationstexten af Kejsrerliga Senaten fastställd den 30 Januari och afslutades detta lån med ett konsortium, bestående af Finlands Bank, Föreningsbanken i Finland, Bankhuset Robert Warschaner et C:o i Berlin, Vereinsbank i Hamburg, Herrens M. M. Warburg et C:o i Hamburg och Aktiebolaget Stockholms Handelsbank i Stockholm. De närmare villkoren för ifrågavarande låneafstal framgår af efterföljande tvenne kontrakt; och skulle jemlikt dessa villkor obligationerna jemte tillhörande kupongblad levereras till firman

¹⁾ Se pg. 53. — ²⁾ Se 1899 års berättelse pg. 162. — ³⁾ Se pg. 51.

Warschaner et C:o i Berlin före den 1 April. På grund häraf blefvo desamma äfven den 26 Mars af stadskamreraren Holmberg, som dertill af Drättselkammaren bemyndigats, tillställda sagda firma.

Vertrag.

Nachdem die Stadtverordneten in Helsingfors am 16 Januar 1900 beschlossen haben, für Rechnung der Stadt eine Amortisations-Anleihe gegen zinstragende Obligationen im Gesamtbetrage von nominell drei Millionen Mark Finnische Goldwährung zu emittieren, hat sich ein Consortium, bestehend aus:

der Finlands Bank, Helsingfors,
Föreningsbanken i Finland, Helsingfors,
dem Bankhause Robert Warschauer & C:o, Berlin,
der Vereinsbank in Hamburg,
Herren M. M. Warburg & C:o, Hamburg, und
Aktiebolaget Stockholms Handelsbank, Stockholm,

unter Führung des Bankhauses Robert Warschauer & C:o, erboten, von vorerwähnten Anleihe einen Betrag von zwei Millionen Mark Finnische Goldwährung fest zu übernehmen, welcher zu einem Zinssatz von 4 % emittirt wird und innerhalb 56 Jahren al pari zu amortisiren ist. Demzufolge ist zwischen der Stadt Helsingfors einerseits und dem erwähnten Consortium andererseits, welches in seinen Verhandlungen mit den Behörden in Finland von der Finlands Bank vertreten wird, nachstehender Vertrag geschlossen worden:

§ 1.

Von den obenerwähnten zwei Millionen Mark Finnische Goldwährung werden von

der Finlands Bank	1/12
Föreningsbanken i Finland	1/12
dem Bankhause Rebert Warschauer & C:o	4/12
der Veirensbank in Hamburg	2/12
den Herren M. M. Warburg & C:o	2/12
Aktiebolaget Stockholms Handelsbank	2/12

unter Ausschluss der Solidaritet übernommen zum Course von zwei und neunzig und ein halb (92 1/2). Die Stadt Helsingfors verpflichtet sich dem Consortium 10,572 Mark Deutsche Reichswährung zur Deckung des deutschen Stempels zur Verfügung zu stellen, welcher Betrag der Stadt Helsingfors zu Lasten fällt.

§ 2.

Die Obligationen und Coupons werden auf den Inhaber ausgestellt und lauten sowohl auf Mark Finnische Goldwährung als auch auf Mark Deutsche Reichswährung und Kronen Schwedische Goldwährung; dieselben sind in Finland in Finnischer, in Berlin und Hamburg in Deutscher und in Stockholm in schwedischer Münze einzulösen. Die Relaiion dafür ist 100 Finnische Mark gleich 81 Deutsche Reischmark und 72 Schwedische Kronen.

Die Stadt Helsingfors verpflichtet sich, den Consortium die laut § 6 des deutschen Gesetzes vom 22 Juni 1896 sub. 1-4 erforderlichen Unterlagen zu liefern und desgleichen einen den Anforderungen der Zulassungsstellen in Berlin und Hamburg gemäss den vorstehenden Gesetz entsprechenden Prospect zu unterzeichnen.

§ 3.

Die Zahlung des Preises für die Obligationen in Deutscher Schwedischer oder Finnischer Reichswährung, je nach der Wahl der Mitglieder des Consortiums, geschieht in drei gleichen Raten, von welchen die erste am 1:sten Februar 1900, die zweite spätestens am 1 Mai 1900 und die dritte spätestens am 1 Juli 1900 erfolgt. Die Obligationen welche am 1 Februar 1900 datiert werden, sind mit Talon und Couponbogen dem Consortium kostenfrei in Berlin spätestens den 1 April 1900 zu liefern. In sofern die Zahlung des Preises für die Obligationen von Seiten des Consortiums später als am 1:sten Februar 1900 erfolgt, hat das Consortium der Stadt auf den nicht bezahlten Betrag 4 % Zinsen bis zu dem Tage zu vergüten, an welchem Zahlung erfolgt. Bis zur Ausfertigung der Obligationen ist das Bankhaus Robert Warschauer & C:o berechtigt, auf Kosten der Stadt Helsingfors, Interimsscheine anfertigen zu lassen und zur Ausgabe zu bringen.

§ 4.

Der Zweck der Anleihe ist Beschaffung der Mittel für den Einkauf der Gasbeleuchtungsanstalt in Helsingfors, für verschiedene Neubauten sowie auch für den Einkauf früher emittirten Obligationen der Stadt. Die Anleihe ist sichergestellt sowohl durch die Einkünfte der Stadt Helsingfors als durch die gesetzliche Steurpflicht der Einwohner derselben.

Der Text der Obligationen wird in schwedischer, finnischer und deutscher Sprache abgefasst, auf der Rückseite der Obligationen befindet sich ein Auszug aus den Anleihe-Bedingungen und ein Amortisationsplan in deutscher Sprache.

Die Obligationen der Anleihe werden ausgefertigt in Appoints von 5,000, 2,000 1,000 und 500 Finnische Mark, nämlich für jede Million:

60 Stück Litt. A. à Fmk 5,000	— Rmk 4,050	— Kronen 3,600
150 » » B. » 2,000	» 1,620	» 1,440
200 » » C. » 1,000	» 810	» 720
400 » » D. » 500	» 405	» 360

Die Stadt Helsingfors übernimmt die Verantwortung für jegliche Steuer, mit welcher die fraglichen Obligationen und Coupons in Finland belegt werden könnten, und werden dieselben also von der Stadthauptcassee ohne jeden Abzug eingelöst

§ 5.

Die Anleihe ist von Seiten der Inhaber der Obligationen unkündbar, doch hat die Stadt Helsingfors die Berechtigung, nach Verlauf von 10 Jahren oder von dem 1:sten Februar 1910 an gerechnet, die Tilgung zu verstärken, oder den alsdann oder an einen späteren Zeitpunkt rückständigen Theil der Anleihe al pari zurückzuzahlen, in beiden Fällen, nachdem eine Bekanntmachung hierüber wenigstens sechs Monate vorher in den in § 9 erwähnten Zeitungen erfolgt ist. Der Rückzahlungstermin hat mit einem der Zinztermine der Anleihe zusammenzufallen.

§ 6.

Die Amortisation der Anleihe erfolgt im Übrigen in Gemässheit des beigegebenen Amortisationsplanes im Wege der Verloosung. Die Verloosungen finden alljährlich im Monat Februar in Helsingfors in Gegenwart des öffentlichen Notars statt, und sind die alsdann verloosten Obligationen am 1:sten August selbigen Jahres zur Rückzahlung fällig, von welchem Tage an jegliche Verzinsung derselben aufhört. Verlooste oder zur Rückzahlung gekündigte Obligationen, welche bei denselben Stellen, wo die Coupons zur Zahlung gelangen, eingelöst werden, müssen mit sämmtlichen dazugehörigen, noch nicht fälligen Coupons versehen sein, widrigenfalls der Nominalbetrag der fehlenden Coupons von dem Capital in Abzug gebracht wird.

§ 7.

Die fälligen Coupons werden eingelöst am 1:sten Februar und am 1:sten August eines jeden Jahres:

in Finland bei der Stadthauptcasse in Helsingfors, bei der Finlands Bank und Förenings-Banken i Finland, daselbst, ferner bei den Filialen dieser Banken in der Provinz:

in Berlin bei dem Bankhause Robert Warschauer & C:o;

in Hamburg bei der Vereinsbank in Hamburg und bei den Herren M. M. Warburg & C:o;

in Stockholm bei Aktiebolaget Stockholms Handelsbank.

Die Aushändigung neuer Couponbogen an die Inhaber der Obligationen geschieht kostenfrei gegen Ablieferung der Talons bei den vorerwähnten Stellen. Behufs Vertheilung unter die Einlösungsstellen zahlt die Stadt Helsingfors 8 Tage vor dem 1:sten Februar und dem 1:sten August an die Finlands Bank die an den resp. Terminen zur Zahlung fällig werdende Annuität zu dem von der besagten Bank an dem Tage notirten a vista Verkaufs-Cours auf Berlin. Dieser Betrag muss hinreichend bemessen sein, die sei es in Helsingfors sei es in Berlin, Hamburg und Stockholm einzulösenden Coupons und Stücke mit dem auf diesen aufgedruckten Betrage einzulösen. Ausserdem vergütet die Stadt Helsingfors den Instituten, welche die Einlösung der Obligationen und Coupons bewerkstelligen, und die auf der Vorderseite der Coupons namhaft zu machen sind, eine Provision von $\frac{1}{8}$ % der Einlösungsbeträge, welche Provision gleichzeitig mit den Annuitäten an die Finlands Bank behufs Vertheilung zu entrichten ist. Bezüglich Abrechnung, Versendung und Annullirung der eingelösten Coupons und Obligationen wird die Stadt besondere Bestimmungen erlassen

§ 8.

Nicht verlooste Obligationen und nicht fällige Coupons unterliegen nicht dem Gesetz über Verjährung einer Forderung. Dagegen hat der Inhaber einer verloosten oder zur Rückzahlung gekündigten Obligation, welche nicht innerhalb 15 Jahren, und eines Coupons, welche nicht innerhalb 10 Jahren nach den resp. Fälligkeitstermin zur Zahlung vorgelegt ist, alles Recht auf Vergütung für dieselben verloren, Obligationen, welche abhanden gekommen oder durch ein unglückliches Ereigniss verloren gegangen oder in irgend einer Weise unbrauchbar geworden sind, können durch neue ersetzt werden. Solches ist bei der Stadthauptcasse in Helsingfors entweder direct oder durch Vermittelung der Finlands Bank oder des Bankhauses Robert Warschauer & C:o schriftlich zu melden, und sind zugleich möglichst vollständige Beweise betreffs aller Umstände beizulegen, worauf eine von der Helsingforscher Stadtbehörde hierüber ausgefertigte Bekanntmachung durch den Antragsteller in den in § 9 bezeichneten Zeitungen veröffentlicht werden muss. Werden innerhalb auszusetzender Frist von zwölf Monaten keine Gegenansprüche angemeldet, oder diese nicht gesetzmässig anerkannt, so können neue Obligationen an Stelle der in den Zeitungen bekanntgemachten ausgefertigt und letztere zur ferneren Kraft und Wirkung annullirt werden. Coupons, welche abhanden gekommen sind, können nicht amortisirt werden, doch können die Behörden in der Stadt Helsingfors, wenn der Verlust von Coupons rechtzeitig und glaubhaft zur Anzeige gelangt, die Auszahlung des Betrages veranlassen, falls innerhalb der Verjährungsfrist die betreffenden Coupons nicht vorgekommen sind.

§ 9.

Die Bekanntmachungen, welche sich auf die Anleihe, deren Verloosung, Kündigung und Rückzahlung beziehen, werden auf Kosten der Stadt Helsingfors veröffentlicht werden:

in Helsingfors in den officiellen Zeitungen Finlands,

in Berlin in drei Zeitungen,

in Hamburg in einer Zeitung und

in Stockholm in einer Zeitung, laut näherer Übereinkunft. Gleichzeitig sind die Obligationen zu nennen, welche noch von den vorhergehenden Verloosungen als nicht zur Einlösung vorgezeigt rückständig sind.

§ 10.

Sollten aussergewöhnlich, umstürzende Ereignisse eintreten, bevor die in § 12 bezeichnete Genehmigung des Kaiserlichen Senats für Finland erfolgt ist, oder sollte diese Genehmigung nicht bis zum 1:sten Februar 1900 erfolgen, behält das Consortium sich das Recht vor, die Ausführung des Vertrages abzulehnen, in welchem Falle derselbe als annullirt zu betrachten ist.

§ 11.

Die Stadt Helsingfors ist verpflichtet dem Consortium bis 1 Februar 1901 Marktfreiheit für die überkommenen Obligationen zu gewähren und darf also bis zu diesem Zeitpunkt keine neue Obligationen ohne die vorher einzuholende Genehmigung des Consortiums zum Verkauf bringen.

§ 12.

Der Beschluss des Stadtverordneten fragliche Obligations-Anleihe aufzunehmen ebenso wie der Text, der Nennwerth und der Amortisationsplan der Obligationen ist dem Kaiserlichen Senate für Finland zur Genehmigung zu unterbreiten, bevor die Anleihe emittirt werden darf.

§ 13.

Dieser Vertrag wird in zwei Exemplaren ausgefertigt, von welchen das eine von der Stadt und das andere von dem Consortium in Besitz genommen wird. Der Vertrag ist seitens der Stadt von der laut Beschluss der Stadtverordneten für die Anleihe ausersehenen Delegation und seitens des Consortiums von sämmtlichen Theilnehmern an demselben zu unterzeichnen. Helsingfors den 17 Januar 1900.

für die Stadt Helsingfors

E. Öhman.

K. Antell.

F. Stjernvall.

Mauritz Hallberg.

G. v. Christerson.

Finlands Bank.

Föreningsbanken i Finland.

Th. Wegelius. Karl Bergbom.

J. Cronstedt. Leon. v. Pfaler.

Jalo Järnefelt.

Robert Warschauer & C:o.

Vereinsbank in Hamburg.

(oläsl.) (oläsl.)

M. M. Warburg & C:o.

Aktiebolaget Stockholms Handelsbank.

Louis Fraenkel.

Maur. Philipson.

Vertrag.

Nachdem die Stadtverordneten in Helsingfors am 16 Januar 1900 beschlossen haben, für Rechnung der Stadt eine Amortisations-Anleihe gegen zinstragende Obligationen in Gesamtbetrage von nominell drei Millionen Mark Finnische Goldwährung zu emittiren, hat sich ein Consortium, bestehend aus:

der Finlands Bank, Helsingfors,
Föreningsbanken i Finland, Helsingfors,
dem Bankhause Robert Warschauer & C:o, Berlin,
der Vereinsbank in Hamburg, und
Aktiebolaget Stockholms Handelsbank, Stockholm

unter Führung des Bankhauses Robert Warschauer & C:o, erboten, von vorerwähnten Anleihe einen Betrag von einer Million Mark Finnische Goldwährung fest zu übernehmen, welcher zu einen Zinssatz von 4 %/o emittirt wird und innerhalb 56 Jahren al pari zu amortisiren ist. Demzufolge ist zwischen der Stadt Helsingfors einerseits und dem erwähnten Consortium andererseits, welches in seinen Verhandlungen mit den Behörden in Finland von der Finlands Bank vertreten wird, nachstehender Vertrag geschlossen worden:

§ 1.

Von der erwähnten Million Mark Finnische Goldwährung werden von

der Finlands Bank	132,500/994,000
Föreningsbanken i Finland	132,500/994,000
dem Bankhause Robert Warschauer & C:o	299,000/994,000
der Vereinsbank in Hamburg	165,000/994,000

unter Ausschluss der Solidarität übernommen zum Course von vier und neunzig (94). Die Stadt Helsingfors verpflichtet sich dem Consortium 5,286 Mark Deutsche Reichswährung zur Deckung des deutschen Stempels zur Verfügung zu stellen, welcher Betrag der Stadt Helsingfors zu Lasten fällt.

§ 2.

Die Obligationen und Coupons werden auf den Inhaber ausgestellt und lauten sowohl auf Mark Finnische Goldwährung als auch auf Mark Deutsche Reichswährung und Kronen Schwedische Goldwährung; dieselben sind in Finland in Finnischer, in Berlin und Hamburg in Deutscher und in Stockholm in Schwedischer Münze einzulösen. Die Relation dafür ist 100 Finnische Mark gleich 81 Deutsche Reichsmark und 72 Schwedische Kronen.

Die Stadt Helsingfors verpflichtet sich dem Consortium die laut § 6 des deutschen Gesetzes vom 22 Juni 1896 sub. 1—4 erforderlichen Unterlagen zu liefern und desgleichen einen den Anforderungen der Zulassungsstellen in Berlin und Hamburg gemäss dem vorstehenden Gesetz entsprechenden Prospect zu unterzeichnen.

§ 3.

In Abrechnung auf den Preis für die Obligationen nimmt die Stadt Ihre drei- und einhalbprocentigen Obligationen vom Jahre 1898 im Betrage von nominell neunhundertvierundneunzigtausend (994,000) Mark Finnische Goldwährung, welche laut Contract vom 25 Juli 1899 dem Consortium von der Stadt begeben wurden, zurück und werden diese Obligationen, welche mit Coupons für die Zeit nach dem 1:sten Februar 1900 versehen sein dürfen, bei der Abrechnung zu einem Course von 87:40 verrechnet. Den

Rest des Preises für die nun von dem Consortium überzunehmenden vierprocentigen Obligationen wird die Finlands Bank am 1:sten Februar für Rechnung des Consortiums der Stadt vergüten.

Etc. = föregående.

Utlottning af
obligationer.

Vid den 1 November verkstald utlottning af obligationer, hörande till de i stöd af Kejsrerliga Senatens resolution af den 17 Maj 1876, den 4 Augusti 1882 och den 26 Mars 1892 upptagna vattenlednings-, nybyggnads- och reglerings- samt 4 $\frac{1}{2}$ procent's obligationslån, utföllo följande nummer till inlösen ¹⁾).

Vattenledningslånet af år 1876.

Serien Litt. A. å 1,000 mark N:ris 81, 114, 182, 269, 428, 430, 446 och 468.
 „ „ B. å 500 „ „ 71, 89, 91, 115, 241, 357, 445, 455, 457, 727, 754, 825, 839, 873, 896, 949, 952, 968, 982, 1,032, 1,143, 1,257, 1,395 och 1,428.
 „ „ C. å 200 „ „ 4, 5, 25, 56, 154, 192, 223, 260, 285, 358, 374, 481, 520, 539, 566, 830, 1,018, 1,021, 1,083, 1,110, 1,136, 1,163 och 1,189.

Nybyggnads- och regleringslånet af år 1882.

Serien Litt. A. å 3,000 mark N:ris 27, 41, 101 och 137.
 „ „ B. å 1,000 „ „ 28, 47, 73, 146, 162, 180, 196, 231, 233, 239, 244, 273, 290, 356, 370, 372, 445, 447, 573, 605, 619, 635, 637 och 686.
 „ „ C. å 500 „ „ 59, 87, 96, 104, 108, 121, 130, 143, 171, 187, 388, 399, 418, 471, 498, 533, 548, 550, 599, 606, 631, 677, 760, 766, 779 och 780.

¹⁾ Drks prot. den 8 nov. § 23.

Obligationslånet af år 1892.

Serien Litt. A. à 5,000 mark N:ris	93 och 223.
„ „ B. à 1,000 „ „	176, 485, 538, 644, 942, 1,383 och 1,412.
„ „ C. à 500 „ „	79, 152, 296, 385, 551, 629, 1,352, 1,403, 1,546 och 1,873.

Vid en 1 Februari i behörig ordning verkställd utlottning af obligationer, hörande till

Helsingfors stads 3 1/2 procentslån af år 1898 utföllo följande nummer till inlösen ¹⁾:

Serien Litt. B. à 2,000 mark N:ris	145, 265 280.
„ „ C. à 1,000 „ „	215, 419 och 592.
„ „ D. à 500 „ „	114, 164, 323, 396, 402, 663, 781, 803, 814, 892, 896, 929, 942, 944, 1,043, 1,065, 1,083, 1,101, 1,137, 1,163 och 1,178.

Vid redogörelse af stadens inkomstgifvande rättigheter intages här följande af Trafikkontoret afgifna berättelse om dess verksamhet samt uppbörden af trafik- m. fl. afgifter.

„Helsingfors Trafikkontors intrader uppgingo under år 1900 till högre belopp än någonsin tillföre. År 1899 hade Kontoret en inkomst af Fmk 724,865:56. Året förut, 1898, hade vi kommit upp till Fmk 733,868:90 eller 9,000 mk högre än 1899. Det sist utgångna året, 1900, ställer som sagdt i skuggan begge sina föregångare och alla de föregående åren med: Kontorets debitering slutade sig år 1900 på Fmk 766,165:11.

Intrader.

Ger man nogare akt på de skilda debiteringsposterna, finner man, att det väsentligen är tolagen som åstadkommit ökningen. År 1898 hade tolagen uppgått till Fmk 220,703:48, år 1899 till Fmk 230,314:13. Det senast förflutna året hade att uppvisa en tolagsinkomst på icke mindre än Fmk 253,432:61, eller 23,000 mk mer än 1899 samt 33,000 mk mer än 1898. Orsaken till denna starka stegring är dock delvis att betrakta såsom mera tillfällig; den berodde nämligen i mycket på den bekanta

Tolagsavgifter.

¹⁾ Drks prot. den 8 febr. § 15.

tullpaniken i förra hälften af Oktober månad, då på två dagar, den 12 och 19 Oktober, inflöto inemot 20,000 mk i bara tolag.

Trafikafgifter. Trafikafgiften visar äfven en vacker ökning från föregående år. Den uppgick för 1900 till Fmk 506,153: 24 mot Fmk 484,608: 16 år 1899, en ökning alltså på 21,500 mk. 1900 års trafikafgift öfversteg äfven den stora debiteringen för 1898, hvilken hade uppgått till 503,914: 84. Ökningen går visserligen endast till ett par tusen mark, men om man besinnar, att 1899 en stark sänkning egde rum i flere stora debiteringsposter i trafiktaxan, bör man vara tillfreds äfven med en mindre ökning så här snart. Den ifrågavarande sänkningen i taxan hade för 1899 drifvit ner trafikafgifterna med närmare 20,000 mk mot föregående år.

Varrantfilialen. I de här angifna debiteringsposterna för såväl 1900 som för 1899 och 1898 ingå intraderna från Warrantfilialen. Dennes uppbörd visar en stadig ökning år efter år. 1899 inflöto i filialens kassa Fmk 63,062: 29. I fjol, år 1900, steg uppbörden till Fmk 71,724: 09.

Mätningafgifter och magasinshyror. De små debiteringsposterna, mätningafgiften och magasinshyror, höllo sig ungefär på den fot, till hvilken de kalkylerats. De framgå ur medföljande tablå öfver debiteringens fortgång under årets olika månader (se tabellbilagorna). Af Magasinshyror hänföra sig Fmk 590: 77 till transito-magasinet samt Fmk 3,783: 53 till platshyran för öfverliggedagar i Varushjulet,

Uppbörden. Uppbörden höll under året tämmeligen jemna steg med debiteringen. Vid årsskiftet utestodo visserligen Fmk 11,333: 92, men af dessa rester, hvilka mest hänföra sig till December och November månader, hafva i början af 1901 allaredan influtit närmare 11,000 mk, så att endast omkr. 400 mk numera stå oindrifna.

Rester. Af resterna från föregående år balanserade den 31 December 1900 endast Fmk 252: 97, bestickande sig dels i fordringar i konkurser dels i debetsedlar å personer, hvilka härtills ej kunnat anträffas.

Tolag för varor till uppstad. Den tolag som inflyter från uppstäderna uppbäres direkte af Drättselkontoret och skall sjelffallet äfven redovisas af sagda kontor“.

Hamnkontorets uppbörd. Angående beloppet af de vid Hamnkontoret uppdebiterade afgifterna meddelas uppgift uti de längre fram ingående tabellbilagorna. Här må angående Hamnkontoret anföras endast följande.

Hamnkaptenen och Hamnbokhållaren tillkommande uppbördsprocent. Af årets uppbörd, utgörande med 40 och 60 % afdrag, beviljade staden reguliert trafikerande ångbåtar, 218,367 mark 19 penni, har tillkommit¹⁾ uppbördsprocent: Hamnkaptenen efter 4 % å 200,000 mark

¹⁾ Drks prot. den 11 jan. § 21.

och 2 % å 18,367 mark 19 penni 8,367 mark 34 penni och Hamnkontorsbokhållaren efter 1,5 % 1,091 mark 83 penni.

I enlighet med bestämningen i gällande Trafiktaxa för Helsingfors stad af den 10 April 1888, som föreskrifver att vid Hamnkotoret antages ett antal edsvurna parmmätare, hvilka för verkställd mätning sjelfva ega uppbära dem tillkommande arvode, hade under året varit anställda en ålderman och femton parmmätare och deras verksamhet utfallit sålunda: att för uppmätta 49,831 famnar ved å medelpris 30 penni uppburits Fmk 14,949:30, som fördeladt på sexton gör Fmk 934:33 för hvarje. För packning och vräkning finnas vid hamnkotoret anställda två personer med skyldighet bland annat, att vid behof tjenstgöra äfven i detta afseende, och hade under året 325 tnr tjära blifvit vräkta, hvilket å 15 penni per tunna gör Fmk 48:75, som fördeladt på tvenne utgör Fmk 24:37 för hvardera.

Parmmätare,
packare och
vräkare.

Den å Axel Fredrik Laurells stipendiifond till 113 mark 75 penni uppgående disponibla räntan fördelades ¹⁾ för året mellan svenska och finska fruntimmersskolorna.

Laurells stipen-
difond.

c. Särskilda andra af Drätselkammaren handhafda ärenden.

Förteckningen af stadens fasta egendom blef under året kompletterad genom införande i stadens fastighetsbok af samtliga under året deri skedda förändringar.

Komplettering
af fastighetsbo-
boken.

Stadens säkerhetshandlingar granskades tvenne gånger under årets förlopp och vidtogos nödiga åtgärder i förekommande fall till bevarande af stadens rätt.

Granskning af
säkerhetshand-
lingar.

Förutom i de fall, då Kammaren på vederbörande myndigheters anfordran afgaf endast förklaring, blef stadens talan genom Drätselkammarens försorg vid domstol bevakad i ärenden, i hvilka staden var part eller annars hade något intresse att tillgodose.

Bevakande af
stadens rätt i
rättgångar,
konkurser och
taxeringsären-
den m. m.

Uti sammanlagdt 50 fall godkände Drätselkammaren ingifna ritningar för tillernade husbyggnader och ändringar uti redan befintliga sådana å stadens arrendemarkar, nämligen för 1 byggnadsföretag å Artilerigården, 1 å Backas, 12 å Berghäll, 1 å Blekholmsgrundet, 1 å Blå-

Godkända bygg-
nadsritningar.

¹⁾ Drks prot. den 8 mars § 30.

bärslandet, 1 i östra Brunnsparken, 1 i Djurgården, 1 å Echo, 1 å Flis-holmen, 1 å Hagnäs, 6 å Humleberg, 4 å Hörneberg, 1 å Kottby, 7 å Mejlans, 1 å Strömstenska plantaget, 3 å Tilkka, 2 å Tölö sockerbruk, 1 å Valo och 4 å Ås.

Godkända bor-
gesförbindelser. Under året godkände Drättselkammaren inalles 30 borgesförbindelser för ingångna arrendeaftal, 3 för leveranser och 16 för köpeskillings för försåld tomt erläggande.

Utverkade och
förnyade inteck-
ningar. Uti in summa 32 fall utverkade sig Drättselkammaren inteckning i tomter och byggnader, nämligen uti 18 fall för ingångna arrendeaftal och 14 fall för skuldsedlar å köpeskillingen för försålda tomter.

Drättselkamma-
rens medlem-
mar. Drättselkammaren bestod under året af hofrådet C. Nummelin (ord-förande), bandirektörsassistenten Th. Frosterus, grefve C. Mannerheim, protokollssekreteraren A. Aminoff (viceordförande), gårdsegaren K. R. Åström och vicekonsuln K. Stockmann. Suppleanter voro: arkitekten V. Aspelin, vicehäradshöfdingen J. Ugglä och byrådirektören C. B. Federley.

Drättselkamma-
rens samman-
träden, antal
ärenden m. m. Drättselkammaren hade under året 58 sammanträden af hvilka 52 ordinarie och 6 extra. Dervid behandlades 1,422 diariesförda ärenden, af hvilka 99 voro beroende från föregående år samt 1,323 nya. Af dessa blefvo 1,319 befordrade till slut samt 103 beroende på vidare åtgärd. Anordningar utfärdades till ett antal af 2,944. Paragrafantalet i Kam-marens protokoll uppgick till 1,664 samt brefnummern till 259.